

Ferencvárosi Méhecske Óvoda

(1091. Budapest
Ifjúmunkás u. 30.)

1091 Budapest, Ifjúmunkás u. 30.
Tel.: +36 1 357 0930
e-mail: mehecskeovoda9@gmail.com

Az óvoda fenntartója:

Budapest Főváros IX. kerület
Ferencváros Önkormányzatának
Polgármesteri Hivatala

Tevékenységek központú óvodai nevelés helyi pedagógiai programja

Készítették:

Badics Ágnes
Barna Krisztina
Berndtné Szelőczey Szilvia
Blaskovicsné Benga Judit
Gyarmatiné Kihercz Piroska
Józan Andrea
Kulcsár Erika
Némethné Faragó Ibolya
Tolnai Katalin

Szerkesztették:

**Gyarmatiné Kihercz Piroska
Némethné Faragó Ibolya
Józan Andrea**

2017.

AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

Intézményünk a József Attila lakótelepen épült 1980-ban. Négy csoporttal működik, lakókörzetünket részben a lakótelepi, részben a Gyáli út környékén élő családok alkotják. Gyermekeink jelenleg 90%-a innen jár hozzánk. A családok nagy része az átlagos mai magyar családok közé az ún. „középréteghez” tartozik.

Az óvoda panelépület modern változata, amelyben a tiszta, esztétikus környezet, valamint a tetőkupolák által a természetes fény uralkodik. A 4 csoportszobához külön-külön mosdó és öltöző tartozik. Óvodánk nem rendelkezik két kötelezően előírt helyiséggel (orvosi szoba és nevelőtestületi szoba). A mozgásfogyatékos gyermekek integrálásához szükséges akadálymentesítés megtörtént a mindenki számára hozzáférhető használat érdekében. Óvodánk méltán büszke nagy területű, jó elrendezésű udvarára. Tudatosan felépített terv alapján fokozatosan alakítjuk, szépítjük környezetünket, bővítjük a gyerekek tevékenységi körét, mozgásfejlesztő lehetőségeit. Természetes környezetünk folyamatos alakításával javítjuk betegség megelőző és egészség megőrző feladataink elvégzésének feltételeit.

Óvodánkban 9 óvodapedagógus (ebből 1 függetlenített vezető), 4 dajka, 1 pedagógiai asszisztens, 1 konyhás és egy kisegítő dolgozik. Nevelőtestületünk gyermekszerető, igényes, elkötelezett, elfogadó attitűddel rendelkező szakemberekből áll, akiknek képzettsége, szakmai tapasztalataik segítik pedagógiai programunk célkitűzésének elérését.

Pedagógusaink érdeklődőek, az új iránt fogékonyak. A továbbképzések lehetőségeit testületünk teljes mértékben kihasználja. Olyan továbbképzések élveznek elsőbbséget, melyek támogatják nevelési céljaink megvalósulását, munkánk eredményességét, növelik hatékonyságunkat (egészséges életmódra nevelés, játék, egyéni bánásmód, művészettel nevelés, játékos tanulás, gyermekvédelem, preventív mozgásfejlesztés, környezeti nevelés stb.).

A 7 fős technikai személyzet egészséges, tiszta környezetet biztosít óvodásainknak, és a nevelésben is aktív segítő társaink. Gyermekközpontú, megbízható emberek, akik tevékeny résztvevői a csoportok életének és a gyerekek számára megfelelő modellek. Óvodánkban fontosnak tarjuk, hogy ők is folyamatosan képezzék magukat nevelésünk sikeressége érdekében, ezért rendszeresen szervezünk számukra belső továbbképzéseket.

1999. szeptember 1-től mind a négy csoportunkban egyszerre kezdtük el helyi tevékenységközpontú pedagógiai programunk bevezetését. A 2004-es módosítást követően megerősödtek a környezettudatos nevelés szokásai, hagyományai óvodánkban.

Az évek folyamán bebizonyosodott, hogy céljaink reálisak és megvalósíthatóak. A gyerekek személyiségfejlődését pedagógiai programunk alapján az elvárt módon és megfelelő színvonalon képesek vagyunk megvalósítani. Az intézmény megőrizte elfogadottságát, fokozta népszerűségét.

2009-től ellátandó tevékenységeink közé bekerült az SNI gyerekek nevelése, ellátása. Intézményünkbe integrálhatóak a mozgásszervi fogyatékos, a beszéd-fogyatékos valamint az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási zavarral) küzdő gyermekek. Óvodánkban a gyermekek nevelése egyéni igényeikhez, fejlettségükhöz igazodó differenciált bánásmód elve alapján, tevékenységközpontú módszerekkel zajlik. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek integrációját az ellátáshoz és fejlesztéshez szükséges speciális felkészültséggel rendelkező szakemberek segítik.

I. NEVELÉSFILÓZÓFIÁNK

**„A gyerekek úgy éreznek,
ítélnek és cselekednek,
miként azt azoknál látják,
akiket szeretnek és becsülnek!”
Dr. Wlassics Gyula 1896**

Minden gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi és szociális lény, akinek elősegítjük személyisége, egyéni adottságainak, készségeinek és képességeinek szabad kibontakoztatását, fejlesztését. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődésében a nevelés eredményét az öröklött genetikai adottságok, a belső érzés sajátos törvényszerűségei, a külső környezet, a családi és az óvodai nevelés együttesen határozzák meg.

A gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy megkapják a személyiségükhöz, fejlettségükhöz igazodó gondoskodást, a szeretetteljes nevelést.

Az óvoda nem ad helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

Óvodai nevelésünk alapja a gyermekközpontúság, nyitottság, a melynek meghatározó eleme a hátránycsökkentés és az esélyegyenlőség érvényesítése.

Óvodaképünk

Felnőtt közösségünk a családi nevelésre építve olyan óvoda működtetésén fáradozik, ahol vidám, nyitott, befogadó légkörben jól érzi magát gyermek és felnőtt egyaránt.

Folyamatosan biztonságos, esztétikus, támogató, fejlesztő környezet veszi körül a gyermekeket, amely a szükségleteikhez igazodik.

A tevékenységek rendszerében biztosítjuk a játék elsődlegességét.

Változatos, sokszínű tevékenységeken keresztül a gyerekek képességeinek kibontakoztatása, a differenciált személyiségfejlesztés megvalósul. Tudatosan törekszünk a gyermekek motiválására, aktivizálására, tevékenység közbeni fejlesztő értékeléssel segítjük a sikerélményhez jutásukat.

Megkülönböztetett figyelem kíséri a gyerekek mozgásának, kommunikációjának, szociális kompetenciáinak fejlődését, fejlesztését.

Stabil, gyermekcsoport fejlettségét figyelembe vevő megalapozott szokás és szabályrendszer szolgálja a közösségi magatartás alakulását, (egymásra való odafigyelés, meghallgatás fejlődését, mely helyes értékrendhez vezet.

A gyermekek jogait, szükségleteit, különbözőségét figyelembe véve, valódi fejlődésmenetükhöz igazodó lehetőségekkel, integrációval az esélyegyenlőség biztosított.

Támogatást és biztatást kapnak a nem megfelelő háttér miatt kudarcokkal küzdő gyermekek.

Összehangolt nevelés hatására a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

A nevelőtestület önállósága, a humánus és a demokratizmus biztosított.

A partnerkapcsolatoknál alapvető elvárás a tisztelet és bizalom.

A környezet hagyományainak, értékeinek megőrzésében kiemelkedő szerepet vállalnak az alkalmazottak.

Pedagógusképünk

A nevelés folyamatában mindennél előbbre való a befogadó, biztosságot, bizalmat, elfogadást, védelmet, megértést, tevékenységet biztosító, együttérző emberi attitűdjeink érvényesítése.

Mindennek alapját képezi a hivatástudattal rendelkező, pozitív mintát nyújtó, új, korszerű nevelési- tanulási, képességfejlesztési módszereket alkalmazó, innovatív, megújulásra, folyamatos önképzésre képes nevelői közösségünk.

Az önfejlődés, önfejlesztés érdekében a pedagógustól elvárt a reflektív gondolkodás alkalmazása a mindennapi nevelő, fejlesztő munkája során.

Közös értékrend mentén haladva, a nevelőtestület által elfogadott szokások, szabályok és etikai kódex betartásával végzi munkáját, gyakorolja hivatását.

Szorosan együttműködik váltótársával annak érdekében, hogy a gyermekcsoportban az egységes nevelési ráhatások érvényesüljenek.

Kollégáival munkakapcsolata őszinte, tiszteletteljes, egymás tudását elismerő.

Szaktudásával segíti az óvodában folyó pedagógiai munkát.

A szülőkkel való kapcsolatát a kölcsönös tisztelet és megbecsülés jellemzi.

Ismeri, betartja és érvényesíti a nevelőtestület döntéseit, határozatait munkakapcsolataiban is.

Felkészül a nevelőtestületi értekezletekre, véleményt alkot és aktívan hozzájárul a napirenden lévő kérdések, problémák megoldásához, kiveszi részét a feladatokból, program szervezésből.

A pedagógus munkájának értékelésekor kapott visszajelzéseket, adatokat befogadja és felhasználja a realisabb önképe, megalkotásához és önfejlesztési irányainak meghatározásához.

A csoportos dajka munkáját felelősséggel koordinálja és ellenőrzi.

Részt vesz a kerületi szakmai programokon, pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezi magát pedagógus kompetenciái fejlesztésének érdekében.

Aktív közreműködője a külső és belső továbbképzéseknek.

Nevelő- oktató munkát segítő

Nevelőmunkát segítő alkalmazottak gyermekközpontú, elfogadó, pozitív beállítottságú, toleráns, segítőkész, együttműködésre képes emberek legyenek.

Kívánatos, hogy kommunikációjuk, bánásmódjuk, viselkedésük modellértékű legyen és megfelelően közvetítsék az óvoda értékrendjét.

Gyermekképünk

Szeretnénk, ha gyermekeink szabad cselekvések, kísérletezések, választások, az autonómia próbálgatása útján megismernék önmagukat, belső világukat. Derűs, nyitott gyerekként érezzék jól magukat társaik között, együttműködve, alkalmazkodva éljék mindennapjaikat. Célunk komfortérzetük feltételeinek megteremtésével természetes kíváncsiságuk felkeltése, a világ felfedezésére, az összefüggések meglátására, a felvetődött problémák megoldására. Eközben utat engedünk a szabad, spontán beszélgetésnek, fantáziájuk szárnyalásának, önkifejező eszközeik kibontakozásának.

NEVELÉSI CÉLUNK

Az élmény- és tevékenység-gazdag környezetben a gyermek szociális életképességeinek fejlesztésével, a társadalmi gyakorlatra való általános felkészítés.

A gyermeki szükségletek, életlehetőségek biztosításával, a társadalmi érintkezés formáinak (kommunikáció – testnyelv - vizuális nyelv) megértése, gyakorlása.

NEVELÉSI FELADATRENDSZERÜNK

Nevelési fő feladataink

- az egészséges életmód megalapozása;
- az érzelmi biztonságot nyújtó, támogató, gondoskodó szociális környezet megteremtése;
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés kedvező feltételeinek biztosítása a dolgozók modellértékű kommunikációjával, bánásmódjával és viselkedésével;
- az anyanyelvi nevelés megvalósítása, az értelmi tényezők fejlesztése- az életkori, egyéni sajátosságok és a fejlődési ütem figyelembevételével.

A tevékenységközpontú nevelésünk megkívánja még

- a gyermek középpontba történő helyezését, és a gyermeki személyiség értéként kezelését,
- a kooperáció – kommunikáció gyakorlását,
- az életre, életfeladatokra való felkészítést, a szociális és életviteli kompetenciák megalapozását.

Alapvető feladatunknak tekintjük gyermekeink szeretetteljes gondozását, érzelmi biztonságuk megteremtését, érzelmi intelligenciájuk fejlesztését.

Sikeres nevelésünk alapja, hogy a felnőtt és gyermek kapcsolatokat pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.

Az óvodai környezet személyi és tárgyi feltételrendszerének, hatásrendszerének biztosításával és az egyéni eltérések tolerálásával, differenciált fejlesztéssel elősegítjük minden gyermek számára az optimális fejlődést és egyenlő hozzáférést. A nemzetiségi- valamint a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, nyelvi nevelését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

A családdal együttműködve, együtt nevelve vezetjük a gyermekeket az elemi viszonyulások – szokások megerősítésére, az örök emberi értékek elfogadására, elsajátítására.

Kiemelt feladatunk: gyermekeink kommunikációs, kooperációs készségeinek fejlesztése. Tudatosan törekszünk a konfliktusok megelőzésére, kezelésére.

Ismerjük és differenciáltan alkalmazzuk a konfliktuskezelési stratégiákat.

Nyugodt, nyílt, örömteli, bizalmon alapuló, értő figyelmet is alkalmazó, interakciót ösztönző kommunikációs tér alakítása a nevelés, fejlesztés folyamatában.

Ennek érdekében maximálisan törekszünk az olyan együttes tapasztalat és élményszerzési lehetőségek megteremtésére, melyben a gyermek – felnőtt, gyermek – gyermek, azaz az interperszonális kapcsolatok alapszabályainak gyakorlása valósul meg, mint az:

- egymásra figyelés, egymáshoz alkalmazkodás,
- különbözőségek elfogadása,
- konfliktusok kezelése, megoldása – együttműködés,
- érzelmi átélés – érzelmek kifejezésének gyakorlása,
- helyzetfelismerés, helyzetmegoldás,
- önbecsülés, önkifejezés, önértékelés fejlesztése.

Nevelő értékeink hatására várható fejlődési jellemzők az óvodáskor végére

- Igényükké válik a testi, egészségügyi, kulturált étkezési szokások, környezetük rendezettsége iránti vágyuk.
- Lelkileg kiegyensúlyozottak, pozitív beállítottságúak lesznek.
- Elsajátítják a szocializáció folyamán az együttéléshez szükséges tulajdonságokat, kialakul az alkalmazkodás, az egymás segítése, az egymásra figyelés, a segítőkészség, a gyengébb védelme, a különbözőség elfogadása, a helyzet felismerő képességük fejlődik, az érzelmek feletti életkorban elvárható kontroll, az önálló helyzetmegoldásra való képesség, az érintkezési zavarok rendezésére való képességük fejlődik.
- Kialakul náluk a gyermek – gyermek, a gyermek – felnőtt iránti tisztelet.
- Képesek az esztétikum felismerésére, megértésére és létrehozására.
- Örömmel alkotnak, vizuális kifejező készségük alakul.
- Sokféle tapasztalattal, élménnyel rendelkeznek környezetükről, mely során kialakul pozitív viszonyuk a természethez. Megismerkednek a környezetbarát életvitel alapvető szokásaival
- Érzékenyekké válnak és kialakul kötődésük saját közösségük, országuk iránt.
- Képesé lesznek a beszéd alap kultúrtechnikáinak elsajátítására.
- Felszabadult, érdeklődő, együttműködő, kommunikálni tudó és szerető, kreatívan gondolkodó gyermekekké válnak.

II. ÉRTÉKRENDSZERÜNK

„Önmagunkat becsüljük meg azzal, ha nem feledkezünk meg elődeinkről, akiktől nemcsak az életünket, de tudásunkat, kultúránkat, erkölcsünket kaptuk. Olyan örökséget, melynek ismeretében emberibben, tartalmasabban tudunk élni.”

/Gazda József/

Értékként tiszteljük, azokat a tudatosult szükségleteket, amelyek mind a társadalom, mind az egyén későbbi életvitele számára hasznosak.

Programunkban legfontosabb érték az alkotó életvezetés megalapozása.

Ezen értékeket úgy kívánjuk közvetíteni, átörökíteni, hogy azok egybeessenek a nevelés folyamatában az óvodás gyermek elemi, pszichikus szükségleteivel, kiemelten a játékkal, a kisgyermekkor mással nem helyettesíthető és legfejlesztőbb tevékenységével, amely az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze.

Nevelőtestületi értékeink

1., *Egészséges életmód, életvitel megalapozása*

Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes óvodai légkörben, egészséges, biztonságos környezetben feladatunk a gyerekek gondozása, testi- lelki szükségleteinek és mozgásigényének kielégítése, egészségük megőrzése, a családok egészségkultúrájának fejlesztése. A testi képességek fejlesztése által, egészséges, edzett, harmonikus mozgású, mozgásszerető gyermekek nevelése. Igyekszünk nevelésünk során kompenzálni az idegrendszer túlzott terhelését, a helytelen nevelési attitűdből adódó gondokat és lelki sérüléseket.

Az integrálás során a speciális gondozó, prevenciós és korrekciós, testi-lelki nevelési feladatok szakszerű ellátását az ágazati szabályokban meghatározott speciális felkészültségű szakemberekkel együttműködve végezzük.

2., *Erkölcsei értékek, normák alakítása*

A gyermekek harmonikus fejlődése érdekében kedvező érzelmi hatásokkal, állandó értékrenddel, a gyermekek éntudatának, akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) kedvező alakulását segítjük.

Pedagógiai programunkban kiemelt figyelmet fordítunk az óvodai élet olyan irányú szervezésére, amely lehetővé teszi az együttéléshez szükséges erkölcsi tulajdonságok (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség, egymás elfogadása, a tolerancia) erősítését, az önérvényesítés és együttműködés alapvető szabályait, a humanista magatartásforma alakítását.

Mindebben különösen érezzük modell szerepünk fontosságát.

Pozitív mintaadással lehetővé tesszük a helyes viselkedési normák megismerését, elsajátítását

Célunk a hagyományok átörökítésén keresztül a szülőföldhöz való kötődés erősítése, a nemzeti öntudat alakítása.

Egyes hagyományainknál a népi kultúra ápolása érték közvetítő. Sajátos színt ad, életérzést formál, melyben a múlt természetes úton kapcsolható jelenünkhöz, jövőnkhöz.

Miután az erkölcsi nevelés megalapozza a személyiség szocializációját, így ennek erősítése révén segítjük a családokat az értékek mentén történő nevelésben.

3., Anyanyelv ápolása

Az anyanyelv az emberi kultúra legfőbb közvetítője, a gyermek környezetével való érintkezésének, önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszköze. Az anyanyelvi nevelés áthatja egész nevelőmunkánkat, melynek során elengedhetetlennek tartjuk a modellértékű felnőtt beszédmintát és szabálykövetítést. A tartalommal gazdag beszélő környezet megteremtésével és az együttes élmények biztosításával a gyerekek kommunikációs tapasztalati körét bővítjük, amely által képesek lesznek érzelmeik, élményeik, gondolataik megfogalmazására, mások szavainak megértésére.

4., Esztétikai értékek alakítása

Az esztétikai nevelés komplex, semmilyen tevékenységtől el nem választható folyamat, amelyben a lehetőséget és ösztönzést megadó, támogató környezet biztosításával alakulnak az esztétikai befogadáshoz és alkotáshoz szükséges érzelmek, ítéletek, készségek.

Az esztétikai nevelés eszközein keresztül alakítjuk harmóniára, kellemességre, lelki egyensúlyra való törekvéseiket, felkeltjük szépség iránti vágyukat, fogékonyságukat. A változatos, sokoldalú vizuális tapasztalatszerzési lehetőségek és élmények alapján a szabad önkifejezés, tér-forma és színeképzetek gazdagítása, képi-, plasztikai kifejezőképességük fejlesztése fontos feladatunk.

5., Környezettudatos, környezetbarát magatartás alakítása

A fenntartható fejlődés érdekében célunk, hogy a sokféle tevékenységen, élményen keresztül ismerjék meg, fedezzék fel és szeressék meg az őket körülvevő természeti és tárgyi környezetet, ismerkedjenek meg a környezetbarát életvitel legfontosabb szokásaival, hogy majd felnőve aktív részesei, tudatos alakítói legyenek környezetüknek. Az értékek kibontakoztatását gyermek-, tevékenység-, és személyiségközpontú szemlélet hatja át.

A családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgáljuk a gyerekek fejlődését.

III. INTEGRÁCIÓ

***„ Mindegy, hogy képességeid mekkorák,
fő, hogy a tőled telhető legjobbat
formáld belőlük és általuk.”***

/Weöres Sándor/

Intézményünkben az Alapító Okiratunkban megfogalmazott feladatokkal összhangban a mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos valamint az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekeket integráljuk.

CÉL

Olyan pedagógiai környezet kialakítása, ahol a különbözőség mindenkinek természetessé válik. Óvodásaink is fogadják el és tartják tiszteletben azt az elvet, hogy egyenlők vagyunk, de nem egyformák. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek is esély biztosítása a fejlődésre, önmegvalósításra, az intézményes nevelésbe, majd a társadalomba való beilleszkedésre. Az integrálás megfelelő működtetésével megvalósuljon a sikeres együttnevelés, melyben minden résztvevő jól érzi magát és önmagához képest fejlődik.

ALAPELVEK

- Az alapvető gyermeki jogok, szabadság tisztelete, az életkori és egyénileg eltérő sajátos szükségletek, igények, fejlődési ütem ismerete, kielégítése a gyermekek legelőnyösebb érdeke, ami mindenek felett áll.
- Az integráló pedagógusoknak olyan pszichológiai tudással és érzékenységgel kell rendelkezniük, hogy a gyerekek fogyatékoságát, fejlődési eltéréseit megértsék, az állapotukhoz kapcsolódó beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli vagy más személyiségfejlődési nehézségeit, tehetségét, hátrányait felismerjék, és ehhez megfelelőképpen tudjanak viszonyulni.
- Az óvodai nevelés egészét átfogó speciális gondozó, prevenciós, korrekciós tevékenységek végzése, a gyermekek védelme, optimális fejlődésük elősegítése, az integrációhoz kapcsolódó morális értékek elfogadása, képviselése minden alkalmazott kötelessége.
- Az integráció folyamán domináns az egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés átfogó tervezése, megvalósítása.
- Mindig csak annyi segítséget kapjanak a gyerekek önállóságra törekvésük érdekében, amennyire feltétlenül szükségük van.
- Személyi-, tárgyi feltételeink feleljenek meg a különleges bánásmódot igénylő gyermekek integrált neveléséhez szükséges kívánalmaknak, egyéni igényeknek.

A sikeres integráció résztvevői:

Család

- szociokulturális megfelelés
- a fogyatékoság, másság elfogadása
- a szakemberek segítségének elfogadása
- bizalom és részvétel a közös munkában

Gyermek

- a sérülés, lemaradás, hátrány, eltérés mértéke
- fejleszthetőség
- szociális készség (együttműködés a csoporttal)
- tűrőképesség, kitartás
- pozitív beállítódás

- **Pedagógiai hatásrendszer**
- érzelmi azonosulás az integrációval
- érzékenyítés (gyermekcsoport, szülők)
- a gyermek megismerése
- a fejlesztő program korai beindítása
- együttműködés
- tanácsadás
- nyomon követés

Ágazati jogszabályokban meghatározott szakellátás

- korai felismerés
- szakellátás megszervezése
- szakmai tájékoztatás
- családdal, pedagógussal való kooperáció

Különösen figyelni kell az eredményes együttnevelés érdekében:

- a kommunikáció és kooperáció működésére,
- a tér és időszervezés rugalmasságára,
- differenciált, gyermekhez igazodó módszerválasztásra,
- a szükséges személyi és tárgyi feltételek kialakítására,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek optimális arányainak megtartására (csoportonként 1 súlyos, vagy két enyhébb fokú)

Óvodapedagógusi feladatok:

- Fejlesztjük a befogadó pedagógiai gyakorlathoz szükséges kompetenciánkat.
- Szeretetteljes, elfogadó, bátorító és a különbözőségeket toleráló légkört teremtünk, ahol ésszerű korlátok között mindenkinek esélyt adunk erősségeik felismerésére és sikerélményre.
- Feltárjuk az elért eredmények és kudarcok okait
- Odafigyelünk az együttműködési formák és empatikus, segítő kapcsolat optimális működtetésére.

- Az egyéni szükségletekre, a gyerekek visszajelzéseire csoportos tevékenységek esetén is figyelünk.
- Támogatjuk a gyerekeknek azon jogát, hogy életkorukhoz, érdeklődésükhöz, igényükhöz, képességükhöz igazodó, érdekes, játékos tevékenységekben vegyenek részt.
- Kiemelten kezeljük a szociális kompetenciák fejlesztését, mert ez az integráció célja és eszköze.
- Előtérbe helyezzük az önértékelési motívumok fejlesztését (önbizalom, önbecsülés).
- Erősítjük kötődéseiket, oldjuk szorongásaikat.
- Törekszünk arra, hogy minél korábban, minél komplexebb formában kerüljön sor az egyénre szabott fejlesztésre.
- Hatékony, motiváló értékelést alkalmazunk.
- Tudatosabb felelősségvállalással természetes és örömteli társkapcsolatokat teremtve alakítjuk az együttélést, biztosítva a személyiségük fejlesztését
- A gyermekkel szemben támasztott elvárásokat a fejlődési zavar jellegének, illetve súlyosságának mértékéhez igazítjuk.
- A gyermek terhelhetőségénél mindig figyelembe vesszük a gyermek fizikai állapotát, személyiségjegyeit
- A gyermek egyéni fejlesztési tervét a Szakértői Bizottság véleményét alapul véve készítjük el, a külső szakember javaslatait beépítve a fejlesztő munkánkba.

A mozgásszervi fogyatékos gyermekeknél emellett:

- Biztosítjuk a sérülésből fakadó hátrányok megelőzését, csökkentését, kompenzálását, képességeik kibontakoztatását, beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatását.
- Törekszünk a nem, vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével a kompenzációs lehetőségek bővítésére.
- Biztosítjuk a gyerekek állapotának megfelelő akadálymentes közlekedést, mozgás- és életteret.
- Elsajátíttatjuk a mozgásszervi fogyatékos gyerekekkel a speciális, egyénre szabott eszközök használatát.
- Sokrétűen megismertetjük velük környezetüket. Folyamatosan gondoskodunk a tapasztalatszerzésről. Alkalmaztatjuk a megtanult mozgást.

A beszéd fogyatékos gyermekeknél:

- Biztosítjuk a stressz-mentes, oldott légkört, beszélő környezetet.
- Felmérjük beszédállapotukat, személyiségüknek erősségeit és gyengeségeit és családjuk kommunikációs bázisát.
- Segítjük beszédértésüket, beszédészlelésüket azzal, hogy lassabban, egyszerű, érthető, rövid mondatokban beszélünk hozzájuk. Beszédmintát és beszédviselkedést is közvetítünk.
- Tudatosan, célszerűen választjuk meg a módszereinket az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, a korrekció szakaszának figyelembevételével.
- Ösztönözzük aktív nyelvhasználatukat, verbális és nonverbális kommunikációjukat.

- Megtanítjuk és gyakoroltatjuk velük az én üzenet technikáját a sikeres konfliktuskezelésük érdekében.
- Törekszünk a mozgás és észlelési funkciók, valamint a vizuomotoros koordinációs készségük javítására.

Az egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozás zavarral) küzdő gyermekeknél:

- Természetesen, türelmesen viselkedünk velük.
- Segítjük a gyermekek beilleszkedését.
- Differenciálással biztosítjuk számukra az egyéni haladási ütemet.
- A magatartászavarból eredő hátrányok miatti kirekesztettség elkerülését, az önbizalom megerősítését kiemelten kezeljük.
- A *hiperkinetikus* kisgyermek számára az egyéni sajátosságokat figyelembevevő mozgáslehetőségeket biztosítunk.
- Komolyan vesszük a szorongó gyermekek érzéseit, a szorongásuk tárgyát.
- A feltétel nélküli szeretet éreztetjük velük.
- Lehetőség szerint igyekszünk bevonni őket a csoport valamennyi tevékenységébe.
- Az adott gyermekek legyenek szem előtt, mindig figyelünk rájuk és folyamatosan a pozitívumokat erősítjük náluk.
- Figyelemzavar esetén egyszerre csak egy rövid utasítást adunk.
- A magatartászavarral rendelkező gyermekeknek a képességeiknek megfelelő feladatot kapnak.
- Alkalmazzuk a differenciálást pl. a csoportok szervezésében, eszközök kiválasztásában, feladatszervezésben.
- Egyéni fejlettségüket figyelembe véve értékeljük őket.
- Élünk a drámapedagógia eszközeivel fejlesztésükkor.
- A bábozást, alkotó tevékenységeket, a beszélgetést és a zene feszültségoldó hatását célzottan alkalmazzuk fejlődésük érdekében.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási, nehézségekkel küzdő gyermekek együttnevelésénél elvárás

- Nevelésünk hatására fejlődjön alkalmazkodó készségük, akaraterejük.
- Erősödjön érzelmi életük, fejlődjön együttműködési képességük.
- Figyelembe vesszük, hogy az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, váratlan zajokat. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Feladataink az ő fejlesztésükkor:

- a gyermek személyiségének, környezetének megismerése, problémák okának feltárása
- a fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal
- a beilleszkedés hatékony segítése
- a szülők segítése a családi és óvodai konfliktusok megoldásában

- a gyermek önismeretének, önbizalmának, együttműködési, kapcsolatépítési képességének és konfliktus kezelői képességének fejlesztése
- felelősségtudatának, önfegyelmének és kezdeményezőkézségének alakítása

A nevelői munka akkor lehet eredményes, ha a nevelő, fejlesztő tevékenységben résztvevők az általuk elfogadott célok elérésére egyformán törekszenek, egymás lehetőségeit és igényeit kölcsönösen figyelembe veszik, együttműködnek a belső és külső partnerekkel.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- A sérült illetve lassabban fejlődő funkcióikban, képességeikben pozitív változás állt be, így életminőségük javul
- Pozitív beállítódásúak, érdeklődők, tevékenyek
- Elfogadóbbak
- Képesek szükségleteik, vágyaik kommunikálására
- Képesek felnőttekkel, társaival szorongásmentesen kommunikálni, kooperálni
- Ismernek konfliktuskezelési stratégiákat
- Önismeretük, önértékelésük, önbecsülésük erősödik
- Hátrányaik csökkennek, esélyeik növekednek
- Képességeik egyéni lehetőségeik szerint optimálisan fejlődik
- Az általuk elérhető legmagasabb önállósági szintre jutnak
- Vannak tapasztalataik a segítő és segített szerepéről egyaránt
- Igénylik a közösséget, szocializációjuk magasabb szintet ér el
- Rendelkeznek elfogadott magatartás mintákkal
- Gazdagodnak morális értékekkel

IV. GYERMEKVÉDELEM

CÉL

Egész nap folyamán törekszünk az elfogadó szeretetteljes, egyéni különbözőségeket toleráló légkörben ésszerű szabályok kialakítása mellett, minden gyermeknek esélyt adni saját erősségeik felismerésére és a sikerélményre. Mindenki kapja meg a szükséges segítséget, támogatást, személyisége egészséges fejlődéséhez, csökkentve az esélykülönbségeket.

Szakszerű, családorientált, a gyermekek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel végezni preventív munkánkat és a kompenzációt.

ALAPELVEK

- Minden esetben a gyerekek érdekeinek a képviselője.
- A gyermek és szülői jogok tiszteletben tartása, azok érvényesülésének biztosítása.
- A segítségnyújtás formáinak a családok sajátosságaihoz, szokásaihoz illesztése, a családok szociális körülményeiből adódó hátrányok csökkentésének kiemelt kezelése.
- A család igényeinek megfelelő segítség adása (szülő megnyerése a segítség elfogadásához, gyerekek pozitívumainak megerősítése, közös akarat, példaadás, problémamegoldás).
- Tapintat és empátia érvényesítése.
- A gyerekekkel szemben nem lehet hátrányos megkülönböztetést alkalmazni, csakúgy, mint a családokkal szemben sem.
- Információk bizalmas kezelése, titoktartási kötelezettség megtartása.
- A kulturális sokféleség elfogadása és tiszteletben tartása.
- A gyermekvédelmi törvény munkánk alapja.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK:

- A szociálisan hátrányos körülmények között élő (HH, HHH) gyerekek korai óvodáztatásának elősegítése, az intézményes nevelésbe való beilleszkedésük segítése, rendszeres óvodába járásukra odafigyelés. Az igazolatlan hiányzások minimalizálása.
- Folyamatosan a családok szokásainak, szükségleteinek, értékrendjének megismerése, erőforrások feltárása segítségük érdekében.
- A kapcsolat alapja a gyermekek érdekeinek szem előtt tartása, egymás tisztelete, megértése.
- Nyílt, bizalom alapuló kommunikáció kiépítése, érzelmi támogatás, kiszolgáltatottság ellensúlyozása a rászorulóknál. Rendszeres beszélgetésekre lehetőség, alkalom teremtése.
- A szülők fogadására hely biztosítása.

- Gyermekvédelmi szervekkel illetve egyéb szociális intézménnyel szükség esetén kapcsolatot tartunk fenn, illetve együttműködünk.
- Az agresszív, antiszociális és depresszióra hajló gyerekeknél a kedvezőtlen pszichés helyzet minél előbbi felismerése, megfelelő nevelési eljárásokkal való visszafordítása, korrigálása (pszichológus segítségének igénybevételével).
- A hátrányos helyzet, vagy veszélyeztetettség okának beazonosítása után a gyermekvédelmi felelős nyilvántartásba veszi a gyereket. Rendszeresen konzultálunk a gyermekvédelmi felelőssel a nyilvántartásba vett gyerekek fejlődéséről, fejlesztéséről. Közös felépítjük a gyermekvédelmi folyamatot, kiértékelve az eredményeket, meghatározva a továbblépés feladatait.
- Felvilágosítás, tanácsadás megszervezése. A gyermekvédelmi szakemberekkel, szolgálatokkal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot.
- A védelembe vett gyermekekre, a családgondozásban, ill. családterápiában résztvevőkre fokozottan figyelünk.
- A hátrányos és veszélyeztetett gyerekeknél az egyéni bánásmód sokszínű alkalmazásával, differenciált fejlesztéssel, az iskolai alkalmasság elérését támogató nevelőmunka eredményességének fokozása - ha kell- szakemberek bevonásával.
- A „Népi játszó” foglalkozásainál előnyben részesítjük a szociális hátránnyal küzdő gyerekeket.
- Éléményszerzési lehetőségeik kibővítésére törekszünk.
- A nevelés segítése érdekében ismeretterjesztő előadások, programok időpontjairól is tájékoztatunk.
- Folyamatosan lehetőséget adunk ruhák, játékok és adományok cseréjére nyitott polcrendszerünk segítségével.
- Pedagógiai munkát segítők részéről támogató-segítő attitűd érvényre juttatását kívánjuk.

V. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

*„...az elmulasztott lehetőségek nem térnek vissza és negatív jelleggel a gyerek, majd a felnőtt életének kísérő jelenségévé válnak.”
(Szabó Pál)*

CÉL

Olyan szemléletet kívánunk megalapozni, amely által gyermekeink fontos emberi értékek tekintik az egészséget.

A saját egészségének megőrzéséért tenni tudó és tenni akaró gyermekeket szeretnénk nevelni, amelynek érdekében az óvoda felnőtt dolgozói olyan mintát nyújtanak, amely az egészséges életvitel szokásait közvetíti.

ALAPELVEK

- A gyerekek testi-lelki szükségleteinek maximális figyelembe vétele.
- Az éresem alapuló, sürgetéstől mentes fejlődés, fejlesztés támogatása.
- A készségek, képességek sorában elsőbbséget élvez az egészségvédő és egészségfejlesztő képességek elsajátítása, ezeknek a mindennapos tevékenységek során történő gyakorlása.
- A gyermekek egészségének megőrzése védelmében folyamatosan figyelembe vesszük a környezeti hatásokat, körülményeket (szmog, hőségriadó, jegesedés)

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK:

- Megteremtjük a gyermekek testi- lelki fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezetet.
- A tárgyi feltételeket úgy alakítjuk, hogy az mindig megfeleljen a gyermekek változó testméretének, a felszereléseket számukra hozzáférhető módon helyezük el.
- Minden érintett dolgozóval csoport, valamint óvodai szinten egyeztetjük a szokás-szabály rendszert, értelmezzük a tevékenységek tartalmát.
- Törekszünk a család és az óvoda hatásrendszerének összehangolására (szokások megismerése, ismertetése, személyi- és mentálhigiéné, öltözködés, napirend-étkezési szokások, szabadidős lehetőségek, házirend szokásai, betegségmegelőzéssel, egészségmegőrzéssel kapcsolatos elvárások-felelősség vonatkozásában, teendők, jogok-kötelességek).
- Pozitív mintaadással erősítjük a megfelelő szokás-szabályrendszert (kulturált étkezés, helyes öltözködés, testápolási, betegségmegelőzés, baleset megelőzés, egészségmegőrzés szokásainak alakítása).
- A gyermekek gondozása, mozgásfejlesztése során megfigyeljük, és figyelembe vesszük a gyermekek egyéni igényeit, tevékenységi tempóját, fejlettségét.
- Növeljük szervezetük ellenálló képességét, javítjuk edzettségi állapotukat (napfény, levegő, víz edzőhatásainak kihasználása által).

- Kielégítjük mozgásigényüket, közben sikerélményekhez juttatjuk őket s így fenntartjuk és fokozzuk mozgásszeretetüket. Ezáltal elérjük, hogy a mozgásigény beépüljön életmódjukba.
- Érvényre juttatjuk a fizikai környezet pozitív egészségnevelő hatását, kialakítjuk a megfelelő modellszerep betöltésével a környezet tisztántartására, rendjének megóvására való igényüket.
- Elősegítjük a környezetbarát viselkedési formák, magatartás-módok kialakítását.
- Feladatunk a viselkedési függőségek, szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának, egészségre ártalmas szokások kialakulásának megelőzése.
- A teljeskörű egészségfejlesztési programunk szerint évente preventív jelleggel programokat szervezünk a különböző területeken (fogápolás, egészséges táplálkozás, sport- mozgás, orvos gyógyító munkája, drogmegelőzés, ÖKO programok - környezetvédelem). A programok megvalósításába bevonjuk a megfelelő szakembereket, szülőket és a családokat.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Kielégítik alapvető testi szükségleteiket.
- Betartják az egészségvédő és egészségmegőrző szokásokat.
- Önállóan tisztálkodnak, megválasztják a tisztálkodási eszközöket.
- Betartják a higiéniai szabályokat.
- A zsebkendőt megfelelően használják.
- Öltözködéskor tudják a helyes sorrendet.
- Cipőt fűznek, kötnek.
- Gombolnak, hajtogatnak, terítenek.
- Kiválasztják az adott hőmérsékleti viszonyoknak megfelelő ruházatot.
- Ismerik a ruházat tisztántartási lehetőségeit, a rendetlenség megszüntetésének módjait.
- Kiszolgálják önmagukat.
- Megítélik az elfogyasztandó ételmennyiséget.
- Önállóan használják az evőeszközöket.
- Kulturáltan étkeznek, ügyelnek az asztal rendjére.
- Csendben, egyedül közlekednek.
- Segítenek társaiknak, és a környezet tisztántartásában, a rend megőrzésére irányuló tevékenységekben.
- Környezettudatos viselkedés jellemzi őket.
- Megismerkednek az egészségmegőrzés alapjaival.

VI. ANYANYELVI NEVELÉS

„Sok mindent hagy örökölni egyik nemzedék a másikra, de mind között a legfontosabb a nyelv. Ez a hagyomány hordozza az évezredekben összegyűjtött tudásunkat, közvetíti az időben, s így folytonosságot biztosít az értelmes emberi életnek.”
(Sánta Ferenc)

CÉL

Az inger gazdag, beszéltető környezet megteremtésével a gyermekek aktív-passzív szókincsének bővítése, kifejező- érthető beszédképességének kialakítása, amely által képessé válnak mondanivalójuk megfogalmazására, mások szavainak megértésére, jelentésének felfogására.

Az együttes élmények, tevékenységek biztosításával a gyermekek kommunikációs tapasztalati körének bővítése, amely által megismerik, megértik és alkalmazzák a kölcsönös érintkezéshez szükséges kommunikációs képességeiket (verbális - nonverbális).

ALAPELV

Az óvodai anyanyelvi nevelést a személyiség teljes kibontakozásának fontos részeként és feltételeként értelmezzük. Az óvodás gyermekek a felnőttekhez fűződő érzelmi kapcsolatuk hatására nyílnak meg- szólalnak meg, amelyben a beszéd tartalomra koncentrálnak, s nem a nyelvi megformálásra. Egyszersmind jellemző rájuk a közlékenység, a természetes, könnyed megnyilatkozás. Ezt a nyelvi spontaneitást ismerve kell nekünk saját beszédpéldánkkal gyermekeink beszédfejlődését, nyelvi és kommunikációs képességeit kibontakoztatni.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- Felhívjuk a szülők figyelmét az életrajz – beszéd - mese meghatározó szerepére.
- Javasoljuk, hogy minél többet beszélgessenek gyermekeikkel, érdeklődjenek a gyerekeket érintő dolgok, események iránt, teremtsenek minél több közös élményszerzési lehetőségre alkalmat. Az óvodában a hétfői „beszélgetős” napunk ezen élményekre is alapoz.
- Kommunikációs helyzetekben a gyermekek interakciós kapcsolatait mélyítjük, bővítjük a felnőtt-felnőtt, felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek együttműködése során.
- Oldott, derűs légkört, ösztönző környezetet teremtünk, amely segíti az értelmi képességek, képzelet, kreativitás fejlődését.
- Sok gyakorlási alkalomról gondoskodunk.
- Törekszünk az udvarias kifejezések, beszéd elsajátítására, valamint magyar nyelvünk ízes, kifejező szavainak alkalmazására.

- Egyéni beszélgetéseket kezdeményezünk (különös tekintettel, a hallgató-visszahúzó gyermekekkel való beszédkapcsolat kialakítására).
- Minden gyermekkel éreztetjük, hogy rá, csak is rá figyelünk.
- Kommunikációnk, nyelvhasználatunk szerkezetében, szókészletben, valamint sebességében is célzottan igazodjon a gyermekek fejlettségéhez, személyiségéhez.
- Beszédünk mintaszerűségére törekszünk (hibátlan-tiszta hangképzésű, változatos, kerüljük a hangos beszédet, túlzott beszélést, helytelen személyragozást, az olyan beszédet, amikor a közlés értelme ellentétben áll a közlés szándékával, a gúnyos kifejezéseket, gúgyogást, kicsinyítőképzést).
- Nem javítjuk a gyermek beszédét, amikor ő érzelmeiktől elragadva teljes hévvel mond el valamit.
- A más anyanyelvű, kultúrájú gyermekeket segítjük.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Kitalált történeteket mondanak el és jelenítenek meg.
- Folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezik ki magukat.
- Udvariassági kifejezéseket használnak.
- Beszédük tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése, hangképzése megfelel anyanyelvünk követelményeinek.
- Olyan szókinccsel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra gondolataiknak érthető kifejezését.
- Hangképzésük, artikulációjuk javul.
- Az anyanyelv ismerete, megbecsülése, szeretete jellemzi őket.

VII. FEJLESZTÉS TARTALMA

JÁTÉK

„...a játék egy királyi út a gyermeki személyiség megismeréséhez.”

(Mérei Ferenc)

A játék az óvodáskorú gyermek alapvető szüksége, spontán, szabad, örömteli élményt adó, mással nem helyettesíthető tevékenysége.

A játék során alakul szabad kiteljesedésük, pozitív érzelmük, a sikerből származó önbizalmuk, önértékelésük, alkalmazkodóképességük, türelmük, kreativitásuk. A döntési helyzetekben fejlődik határozottságuk, döntési képességük.

ALAPELVEK

- A játék szabadsága nem jelenti a gyermekek magukra hagyását. A pedagógus tudatos jelenléte fontos tényező.
- A szabad játék – minden más tevékenységtől – megkülönböztetett szerepet tölt be.
- A gyerekek szándéka, érdeklődése a kiindulópont.
- Elismerjük a játék különlegességét, komplexségét, egyedi sajátosságát, pótolhatatlanságát és gyermek egész személyiségére gyakorolt fejlesztő hatását.
- Figyelembe vesszük a fejlődés egyéni sajátosságait, természetesnek tartjuk, hogy a gyermek játékának színvonala különböző.
- Tudjuk, hogy a gyermek a játékban számtalan információt ad önmagáról, a játékba integrálva külső és belső világát.
- A gyermek játékába indokolatlanul nem avatkozunk be. Közbelépés csak akkor szükséges, ha testi épségüket veszélyeztetik, zavarják egymást, konfliktusukat nem képesek önállóan megoldani. Beavatkozunk akkor, ha a játék tartalma nem kívánatos viselkedési formák kialakulását váltaná ki. Helyes konfliktuskezelői stratégiákat alkalmazunk, előtérbe helyezük a kompromisszumos megoldásokat. A pozitív példákat megerősítjük, ezzel követendővé tesszük azt. Amennyiben a gyerekek kérik, igénylik az együtt játszást, támogató, ösztönző magatartásunkkal segítjük az elmélyült játék kibontakozását, a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását.
- Játék értékének közvetítése a szülők felé meghatározó.
- Támogató attitűd érvényre juttatása és indirekt módszerek alkalmazása az elsődleges.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

Az elmélyült, élményszerű, gyermeki játék feltételeinek megteremtése.

Nyugodt csoportléggkör

Szeretetteljes, nyugodt, derűs, elfogadó léggkör biztosítása elsődleges.

Élmények

A gyermekek játékanak motiváló ereje az élmény, ezért fontos feladatunk közös élmények szervezése, a gyerekek egyéni élményeire építés. Megteremtjük a feltételeket ezek újra átéléséhez, feldolgozásához.

Megfelelő hely

Csoportszobánkat és udvarunkat többféle tevékenység egyidejű végzésére tesszük alkalmassá. A mozgalmasabb és csendesebb tevékenységek elkülönítését megoldjuk. A játékformák iránti igények alakulását követi a terek nagysága. A könnyen mozdítható bútorok segítségével a gyermekek a tereket formálhatják. Kreatív tárgyhasználatra ösztönözzük őket.

Zavartalan játékidő

Rugalmas napirendünk segítségével folyamatosságra, a játékidő minél hosszabb idejű zavartalan biztosítására törekszünk.

Eszközök

A gyermekek életkorának, egyéni sajátosságainak (specifikus is) igényeinek, élményeiknek megfelelő, ötleteikből fakadó eszközigény kielégítése. A játékeszközök szabad birtoklása.

TOVÁBBI FELADATOK

- A gyermekek jelzéseinek megfigyelése és elemzése személyiségük megismerése érdekében.
- A gyermekek fejlettségétől függően, igényeiknek megfelelően a játékfolyamat segítése, elképzeléseik támogatása.
- A szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a játékba integrált tanulás során.
- A játéktevékenységben a játék fejlesztésekor különösen figyelünk az együttműködés szokásainak, az udvarias magatartás formáinak alakítására. A társas kapcsolatok, érzelmi kötődések támogatására, a közösségfejlesztésre.
- A tudatos jelenlét során megfigyeléseket végzünk, hiszen ez a gyermek és a gyermekcsoport megismerésének leghatékonyabb eszköze.

Gyakorlójáték

Megismertetjük őket az eszközökkel, anyagokkal, azok megóvásának módjával
Lehetőséget biztosítunk a játékos hang-, beszéd-, mozgásvariációk ismétlésére, gyakorlására.

Az örömteli cselekvést támogatjuk, hosszabb idejű megakadásoknál feltárjuk ennek okait, megpróbálunk továbbblendítve pozitív változást elérni.

Szimbolikus játék

Életszerű szituációkban lehetőséget biztosítunk a különböző szerephelyzetekben való önmegvalósításra.

Erősítjük a nemek társadalmi egyenlőségének szemléletét.

Megismertetjük őket az együttjátszáshoz szükséges elemi szabályokkal.

A játékkészítéshez biztosítjuk a feltételeket.

Konstruáló-játék

Felfedeztetjük a konstruálás örömeit.

Megismertetjük a játékok tulajdonságait, variálhatóságait.

Szabályjáték

A kezdeményezett szabály- és társasjátékokkal tudatosan fejlesztjük a gyermekek egyéni képességeit, részképességeit.

A gyerekek egyéni döntés alapján kapcsolódnak be a játékba.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- A gyerekek el tudják dönteni, kivel, mivel, meddig szeretnének játszani.
- A játszócsoportok tagjai közt szoros kapcsolat alakul ki, képesek tartósan együttjátszani.
- Megértik és elfogadják játszótársaik elgondolásait.
- Játéuk során fejlődnek társas kapcsolataik, kötelességtudatuk, kommunikációs készségük, toleranciájuk, kreativitásuk.
- Szükségeiknek megfelelő játékot választanak.
- Betartják a megismert játékok szabályait, aktívan részt vesznek az erőfeszítést és ügyességet igénylő játékokban.
- Önállóan alkotnak, az elkészült produktumokat felhasználják játékukban.
- Akaratukat kulturáltan tudják érvényesíteni.
- Biztonsággal mozognak, jól tudnak tájékozódni a csoportszobában, óvodában.
- Megismerik és betartják az átjárhatóság szabályait.

TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

*„Amit csak hallok elfelejtem,
Amit látok megismerem,
Amit csinálok – megtanulom”
(Ósi kínai bölcsesség)*

CÉL

A gyermekekre szabott tevékenységek megteremtésével és alapvető szükségleteik kielégítésével, olyan motivációs töltés kialakítása, mely a felfedező tanulással, az értelmi képességek fejlesztésével az önmegvalósítás kibontakozását eredményezi és megteremti az életen át tartó tanulás alapjait.

A sokoldalú, minél több érzékszervre ható természetes örömmel átélő cselekvések biztosításával a gyermekek érdeklődésének, kíváncsiságának, megismerési vágyának felébresztése, kompetencia igényének kialakítása- kielégítése, melyek nélkülözhetetlenek, fontosak:

- a probléma megragadásához, megoldásához,
- az ok-okozati összefüggések felismeréséhez, megértéséhez,
- a dolgok jelentésének kutatásához,
- az ötletek feltárásához,
- a gondolati és érzelmi kommunikációhoz,
- a magunk és mások megismeréséhez,
- az akarat fejlesztéséhez,
- a helyzet megváltoztatásának és a vágyak megvalósításának igényéhez.

ALAPELVEK

A gyermekek érdeke mindenek felett áll!

Éppen ezért:

- Úgy kell szervezni a gyermekek tanulási alkalmait, hogy azok a játék tevékenységközpontjaira épülve segítsék elő az értelmi fejlődést.
- A cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljenek, tapasztaljanak, tanuljanak a gyermekek és valósi problémával foglalkozzanak.
- A játék a tanulás alapvető formája, az emberi élet „alapfolyamata”, melyben a gyermekek tapasztalnak, kísérleteznek, felfedeznek és megismerik környezetüket.
- A tanulás iránti vágy csak ösztönző légkörben bontakozik ki, amelynek elengedhetetlen feltétele a gyermeki személyiség szeretete, elfogadása, autonómiájuk – szabadságuk tiszteletben tartása.
- A tanulási folyamat tervezése során mindenkor figyelembe kell venni a gyermekek érési folyamatának tempóját, aktuális fejlettségi szintjét és segíteni kell a gyermekeket abban, hogy a kívánt irányba fejlődhessenek, amelynek megfontolt, előkészítője, életre keltője a pedagógus és aktív főszereplője a gyermek.

- A tanulást támogató környezet megteremtése során a gyermekek tapasztalataira, ismereteire és érdeklődésére építünk.
- Irányítás során a személyre szabott pozitív értékelés, megerősítés elengedhetetlen.
- Előzetes terveinken szükség esetén tapasztalataink és a gyerekek reakciói alapján rugalmasan változtatunk.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- Érzelmi biztonságot nyújtó, állandó értékrendet adó, szeretetteljes, elfogadó légkört teremtünk.
- Megteremtjük a bőséges tapasztalatszerzés lehetőségeit, időt hagyunk a tapasztalatok rendezésére, kiegészítésére és rendszerezésére.
- Figyelembe vesszük az értelmi fejlesztés során is a gyermekek fejlődési jellemzőit, és ennek megfelelően választjuk meg módszereinket a gyerekcsoport profiljához igazodva tervezzük feladatainkat.
- Tevékenykedés közben, élethelyzetekben való gyakorlás által fejlesztjük a gyerekek értelmi képességeit (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás).
- Aktivizáljuk a gyermekek képességeit és tanulási vágyát, támogatjuk a gyermeki felismeréseket, próbálkozásokat, kreatív megnyilvánulásokat.
- Engedjük a fantázia, az alkotó gondolkodás szárnyalását.
- Harmóniát és biztonságot árasztó tárgyi környezetet teremtünk meghitt játék terek kialakításával.
- Ösztönözzük az ötletek, érzelmek hatékony kommunikációját.
- Megteremtjük a tanulás „érzelmi klímáját”, felnőtt-felnőtt, felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek interakciójában.
- Minden gyermekben akár tehetséges, átlagos, vagy lassan tanuló típus, ki kell alakítanunk azokat a képességeket, amelyek alapján örömet jelent számunkra a későbbi tanulás, önfejlesztés.
- A tevékenységek oly módon történő biztosítása, hogy az ismerettartalom feldolgozásával gyarapodjanak a gyerekek személyiségjegyei, képességei, szokásai.
- A csoportmunka és egyéni munka preferálása a frontálissal szemben.
- Tevékenységeink természetes részeként használjuk a digitális eszközöket.

Integrálás:

Az integrált fejlesztés lényege: egy helyzetben sokféle képesség alakítását tűzi célul, totális fejlesztésre törekedve. Igyekszünk integrált témafeldolgozás megvalósítására. Az összefüggések, a problémák meglátására, a sokféle megoldás keresésére súlyozunk. Ezzel is fejlesztve gondolkodásukat és kreativitásukat.

Differenciálás: egy olyan pedagógiai szemlélet, gyakorlat, amely az adott gyermekcsoportban fellelhető fejlődési szintekhez, eltérésekhez való alkalmazkodást próbálja megvalósítani.

A személyiségfejlesztés differenciáltan, a különböző képességek fejlődésbeli eltéréseit tolerálva közelítjük meg. A gyerekek erősségeire építünk, miközben szem előtt tartjuk, hogy a gyermekek érdekei, szükségletei a legfontosabbak.

Differenciálás módjai: Eszközökkel, technikai megoldásokkal, tartalommal, követelményekkel, munkaformákkal.

Felzárkóztatás: Abban az esetben, ha a gyermekek egy-egy vagy minden területen le vannak maradva az átlaghoz, az életkori sajátosságokhoz viszonyítva. Náluk nem lehet a többiekre tervezett módon és tempóban elvégezni a feladatokat. Még nagyobb gonddal, aprólékosabban és sokkal kisebb lépésekben kell megtervezni az előrehaladást.

A lassabban fejlődő, alacsonyabb szinten álló, sajátos nevelési igényű valamint a beilleszkedési-, tanulási- és magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek nevelését, fejlesztését a megfelelően felkészült szakemberek közreműködésével végezzük.

Alapszabály: Ne állítsuk a gyerekeket olyan feladatok elé, amelyek meghaladják képességeit, amelyeket képtelen teljesíteni, ezért elsősorban önmaga lehetőségeihez zárkóztassuk fel, fejlesszük. Ott kapja a legtöbb dicséretet, ahol a legnagyobb szüksége van rá és ahol a legnagyobb nehézsége van. Ha bízunk a gyermekben és ő eredményes lesz, önmagát kezdi továbbfejleszteni segítségünkkel.

Tehetséggondozás: A tehetségcsíra egy rejtőzködő és fokozatosan megmutatkozó képesség, adottság, kimagasló átlagtól eltérő teljesítmény, mely a gyermek tevékenykedése, játéka vagy az egyéb feladat elvégzése során tetten érhető. Megnyilvánulási formák bármilyen területen lehetnek.

Célunk, hogy a tehetség ígéretes gyermekek megfelelő figyelemmel, elegendő terheléssel, kibontakoztathassák különleges képességeiket.

A tehetséggondozás egyrészt képességfejlesztést, másrészt személyiségfejlesztést jelent.

Feladatunk a tehetséggondozás terén:

- Felismerjük a tehetséget és annak megjelenési formáit,
- Érzelem-gazdag, támogató, motiváló légkört teremtünk,
- Változatos tevékenységrendszerrel biztosítunk,
- Értő módon alkalmazzuk az egyéni bánásmódot,
- Segítjük őket képességeik kifejtésében (erős oldal fejlesztése, gyenge területek erősítése) ösztönző ráhatásokkal, támogatással,
- Kielégítjük szükségleteiket sokfajta gyakorlási lehetőség biztosításával illetve a folyamatosság megteremtésével,
- Feltöltődés, pihenés, elvonulás lehetőségeit biztosítjuk számukra,
- Önismeretüket és társas kapcsolataikat kedvezően alakítjuk.

Óvodánkban a hétfői napokon ún. „Népi játszó”-t szervezünk, melyre a három nagyobb csoportból jöhetnek ki a gyerekek saját elhatározásukból. Így kitárul a gyerekek játék- és mozgástere, interakciós lehetőségeik, alkalmuk bővülnek, kooperációs és kommunikációs képességeik fejlődésének új távlatok nyílnak meg. Ezekben az alkalmakban heti váltással népi kézműves, ill. zenei-, irodalmi tevékenységekben, önálló döntés alapján vehetnek részt a gyerekek. Itt rátalálhatnak önmagukra és arra a területre, amelyik leginkább segítheti tehetségük kibontakozását.

A tanulást az óvodában, és így pedagógiai programunkban is a legtágabban értelmezzük.

Ebben az életkorban, az értelmi nevelésben különösen jelentős szerepet játszik a szenzoros és motoros tanulás. A tanulási folyamatban a gyerekek kezdeményezőkézsége és kíváncsisága is fontos tényező.

A tanulás módjai:

- utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás;
- spontán, játékos tapasztalatszerzés;
- élményhez kötött, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre adott válaszokra épülő ismeretszerzés;
- a pedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés; felfedezés;
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldás;

A gyermekek játékaának védelme érdekében szem előtt kell tartanunk:

- Direkten, tanítás céljából nem lépünk be a tevékenységekbe.
- Indokolatlanul nem zavarjuk meg a gyermekek tevékenységeit hagyjuk őket megtapasztalni, próbálkozni, megoldást keresni.
- Belépve a játékba nem vesszük át a „főszerepet”, partnerként, rávezetésekkel, kérdésekkel segítünk a gyermekeknek.
- Az egyéni fejlesztés címén játékidőben nem teremtünk kényszerhelyzetet egy-egy gyermeknek.
- A felajánlott tevékenységekkel nem zavarjuk meg az elmélyülten játszó gyermekeket.

Tartalmi felosztása:

- Mozgás
- Verselés, mesélés;
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc;
- Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
- A külső világ tevékeny megismerése

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Aktívan részt vesznek a végzett tevékenységekben, az összefüggéseket, felfedezéseket megértik.
- Törekednek a problémahelyzetek többféle megoldási lehetőségeinek feltárására.
- Próbálkoznak önállóan kísérletezni, felfedezni s ez által kreativitásuk fejlődik.
- Rendelkeznek problémafelismerő és megoldó képességgel, tudnak következtetni, ítéletet alkotni.
- Törekednek az önértékelésre, segítséggel észreveszik tévedéseiket.
- Képesek gondolataikat érthető mondatokban, logikusan összefoglalni.
- Megismerik és elsajátítják a kötetlen és kötött tanulási formák magatartásmintáit, a szabályokat betartják.
- Megtanulják az ésszerű időbeosztást, kialakul feladattudatuk, szándékos figyelmük, önfegyelmük.

- Elkülönül mese és valóságtudatuk, kialakul kettős tudatuk.
- Tudják, képesek ismereteiket a gyakorlatban is alkalmazni.

MOZGÁS

**„A gyerek tevékenykedjen, mozogjon, játsszon, ő alakítja, fejleszti magát, de a felnőtt felelőssége, hogy ez megtörténjen!”
(Porkolábné Dr. Balogh Katalin)**

CÉL

A testi képességek fejlesztése által egészséges, edzett, harmonikus mozgású, az életkorának megfelelően terhelhető, a mozgást szerető gyermekek nevelése.

A gyermekeink egészséges testi fejlődésének biztosítása rendszeres, játékban gazdag, egyéni szükségleteket és képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő motiváltságon alapuló, megfelelő aktivitást és terhelést biztosító mindennapi mozgással és irányított mozgástevékenységek szervezésével, lehetőségeink kihasználásával.

ALAPELVEK

- A tevékenységközpontú óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés, a rendszeres egészségfejlesztő testmozgás.
- A megismerő tevékenységet alkotó érzékelés, észlelés, emlékezet, képzelet és gondolkodás funkciói a mozgásból, ill. gyakorlati cselekvésből indulnak ki.
Tudjuk, hogy ebben a korban a leghatékonyabb tanulási forma a mozgás.
- Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás minél hosszabb idejű biztosítása.
- A gyerekek mozgáskedvére építve naponta biztosítjuk számukra az egyéni fejlettségükhöz igazodó változatos mozgástevékenységeket.
- A mindennapi mozgásos játékok nemcsak a pszicho-motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei, hanem hozzájárulnak az egész gyermeki személyiség differenciált fejlesztéséhez is.
- A mozgás felerősíti és kiegészíti a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatását.
- A preventív mozgásformák beépülnek a mozgásanyagba.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- A feltételek rendszeres biztosításával segítjük mozgásigényük kielégítését.
 - A csoportszobában (természetes mozgások gyakorlása – egyéni igények szerint – különböző tornaszerek segítségével),

- A tornaszobában (a gyermek egyéni szükségleteinek megfelelően mozgáslehetőség biztosítása),
- Az udvaron (meglévő eszközeink folyamatos és rendszeres használata igény szerint).
- Sok új fejlesztő, kooperatív mozgásos játékot, élményt szervezünk annak érdekében, hogy a gyerekek sokat mozogjanak, ezáltal fejlődjön teherbírást, erejük és állóképességük.
- A feltételek biztosításánál és a tevékenységek kiválasztásánál igazodunk a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez, a csoport összetételéhez.
- A mindennapi mozgások által alakítjuk énképüket, önkontrolljukat, érzelemszabályozásukat.

Az értelmi struktúrák fejlesztése:

- A különböző mozgások felidézésével vizuális memóriájukat fejlesztjük.
- Mozgás közben mennyiségi, formai tapasztalatok szerzését biztosítjuk.
- A térnek különböző irányú és alakzatú bemozgásával a percepció mellett a téri tájékozódásukat, helyzetfelismerő képességüket fejlesztjük.

Testtéma fejlesztése

- Változatos hely-, és helyzetváltoztató mozgásformákon keresztül megismertetjük a testrészeket, segítjük a testfogalom kialakulását, a lateralitást fejlesztjük, a dominanciát erősítjük.

A szociális képességek fejlesztése

- Saját testüknek és mozgásos képességeiknek a megismerése által „én” tudatukat fejlesztjük, a „szociális én”-jüket erősítjük.
- A közös örömmel végzett mozgás közben társas kapcsolataikat bővítjük, a társakra figyelmet, a szabálykövető viselkedést elősegítjük. A társakhoz való alkalmazkodás közben önuralmukat, kooperációs és kommunikációs képességeiket fejlesztjük.
- Sikerek és kudarcok átélésével az egészséges versenyszellem kialakítását segítjük.

A mozgásfejlesztés tartalma a spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységekben:

Csoportszobában:

- A 3-4 éveseknél a természetes nagymozgások fejlesztését kiemelten kezeljük (mászás, kúszás, csúszás, bújás, gurulás gyakorlását biztosítjuk).
- A 4-5 éveseknél szem-kéz, szem-láb koordináció, az egyensúlyérzék és térpercepció fejlesztésére helyezük a hangsúlyt (célba dobó játékok, célba ugrások, ugróiskolák).

- Az 5-6-7 éves korban célzottabban tervezzük az észlelés fejlesztését, előtérbe kerülnek a finommotoros koordinációt fejlesztő gyakorlatok (ábrázolási technikák, konstruálás, testnevelési eszközök eltérő fogásmódjának gyakorlása).

Udvaron, játszótéren:

- Udvaron is biztosítjuk a feltételeket, egy-egy tornaszert is kiviszünk.
- Kihasználjuk a meglévő fejlesztő játszószerkeket.
- Téli időszakban biztosítjuk a csúszkálás, szánkózás lehetőségét.
- Különböző mozgásos népi játékokat tanítunk.
- Kirándulások alkalmával élünk a természet által kínált lehetőségekkel is.
- Egyéni szükségletek szerint lehetőséget adunk a kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására.

Mindennapi irányított mozgás

- Lehetőleg a szabadban szervezzük.
- A délelőtti, játék utáni időszakban intenzív, szervezett mozgást tartunk.
- Tartalmát a természetes mozgások, játékos gyakorlatok (járások, futások, ugrások, függések, egyensúly-gyakorlatok) és mozgásos játékok képezik.
- Nagy figyelmet fordítunk a megfelelő épségű, tisztaságú és számú tornaszerek és kézi szerek biztosítására.

Csoportos mozgásos foglalkozások

Minden csoportban kötelező jelleggel szervezzük.

- A foglalkozáson lehetőséget biztosítunk, hogy a gyerekek mozgásfejlettségüknek megfelelő körülmények között és egyéni tempójukban gyakorolhassák a mozgásokat.
- A gyermeklétszámtól függően a tornaszobában bontott csoportban tartjuk.

A differenciálást:

- a végrehajtás tempójában, ismétlési számában,
- a segítségadás mértékében,
- a szabad mozgásválasztásban,
- az egyénre szabott hibajavításban valósítjuk meg.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Helyes technikával lendületesen, folyamatosan végzik a természetes mozgásokat.
- Futásuk egyenes irányúvá, céltudatosabbá válik. Képesek futás közben irány- és tempóváltoztatásokra.
- Húzó, toló mozgásuk erős, fejlett.
- Mellmagasságból képesek rugózva leugrani.

- Távolba dobásnál, ugrásnál a nekifutást is igyekeznek felhasználni.
- A hossz tengely körüli gurulást és a gurulóátfordulást folyamatosan, biztosan végzik.
- Mozgás közben képesek irányt változtatni, fordulatokat végezni.
- Képesek társaikhoz alkalmazkodni erőben, ritmusban (páros gyakorlatok).
- Tudnak sort és kört alkotni.
- Ismerik a vezényszavakat, hallottak szerint cselekednek.
- Betartják és követik a szabályokat.
- Kialakul testsémájuk.
- Fejlődik tájékozódó, helyzetfelismerő képességük.
- Szem-kéz, szem-láb, szem-kéz-láb koordinációjuk megfelelővé válik.
- Szociális kompetenciájuk alakul.

VERSELÉS, MESÉLÉS

„...gyermekvers az, ami közvetlenül szavakkal nem oktat, hanem olyan hangulatot, dallamot, élet- vagy természetdarabkát próbál adni, ami a gyermek- és felnőtt-lelkét gazdagabbá, finomabbá teszi.”

(Weöres Sándor)

CÉL

Az irodalmi fogékonyság, a könyv iránti vonzódás és a könyvvel való helyes bánásmód megalapozása.

A gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása a csodákkal teli meseélmények segítségével, a versek zeneiségével, rímeinek csengésével.

A gyermek saját vers- és mesealkotásra ösztönzésével az önkifejezés segítése.

ALAPELVEK

- A vers-, mese-, a történehallgatás a nap bármely szakaszában, kezdeményezhető, az óvodai élet bármely területéhez kapcsolható.
- Tekintettel vagyunk arra, hogy a gyerekek kedvelik a gyakori ismétlést, a mesék többszöri feldolgozását.
- Lényeges, hogy nyelvileg tiszta és esztétikailag értékes verset, mesét halljanak a gyerekek.
- A divatjellelű hatások között erős kritikai érzéssel szelektálunk. Kerüljük azt, ami ízléstelen.
- Naponta mesélünk, mondókázunk, verselünk valamilyen formában. Elsősorban a magyar népi mondókákból és népmesékből válogatunk, de helyet kapnak nevelésünkben az igényes klasszikus és kortárs irodalmi művek is.
- A mondóka, a vers, a mese az óvodai élet mindennapjait átszövő, megszépítő szórakozás, az egybehangelődés és együvé tartozás eszköze.
- A mese feltárja a gyermekek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, viselkedési mintákat közvetít, s így érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlesztésének legfőbb eszköze.
- Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást, megoldást kínál.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- A felhasznált irodalmi anyagokat igényesen, a gyermekek életkorának megfelelően állítjuk össze.

- A mesélés, verselés helyét, szokásait kialakítjuk.
- A mese jellegzetes kifejezéseinek, szófordulatainak, mondatainak megőrzésével élményszerű mesemondásra törekszünk.
- A mesék, versek nyelvileg hibátlan tolmácsolásával a szép magyar beszédre nevelünk.
- A mesélés, verselés, mondókázás során ügyelünk a gyermekkel való szoros érzelmi kapcsolatra, a meghitt légkör megteremtésére.
- A gyermek kedvenc meséinek eljátszásához, bábozásához a feltételeket megteremtjük.
- Minél több bábos élmény nyújtására törekszünk.
- A gyerekkönyvespolcon lévő könyvek számának folyamatos növeléséről, a gyerekek érdeklődésének megfelelő, fejlettségéhez igazodó cseréjéről gondoskodunk.
- A nagyobb gyerekek számára könyvtárlátogatásokat szervezünk.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- A gyerekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokásaik.
- Várják, igénylik a mesehallgatást, figyelmesen, csendben végighallgatják azt. Megjegyzik a szereplők érdekes szólásait.
- Ismerik a csoport gyerekkönyveit. Vigyáznak a könyvek épségére, különösen a könyvtárból kölcsönzött könyvekre.
- Örömmel mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- Képesek koruknak megfelelő színházi előadás cselekményének követésére.
- Próbálkoznak vers- és mesealkotások létrehozásával, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálásával, így fejezik ki érzelmeiket, gondolataikat.
- Könyvtárlátogatások alkalmával rögzülnek a helyes viselkedési szokások.

ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

***„Utóvégre lehet zene nélkül is élni. Sivatagon át is vezet út. De mi, akik azon fáradozunk, hogy minden gyerek kezébe kapja a jó zene kulcsát, s vele a rossz zene elleni talizmánt, azt akarjuk, ne úgy járja végig élete útját, mintha sivatagon menne át, hanem virágos réten.”
(Kodály Zoltán)***

CÉL

Olyan sokoldalú gyermeki személyiség fejlesztése, amely a művészetek más területeivel együtt, folytonos kölcsönhatásban, a zenei élmények által teszik fogékonyvá a gyermeket a zene befogadására, élvezésére.

Helyes irányba terelve a gyermekek bontakozó zenei érdeklődését, ízlését, hozzájárul, hogy kiegyensúlyozottá és derűssé váljanak.

A felnőtt mintájának utánzásával a felszabadult, örömteli és spontán éneklés, zenélés, dalos játék és tánc váljon a gyermek mindennapi tevékenységévé.

Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermekek fedezték fel és éljék át a dallam, a ritmus, a mozgás komplex szépségét, a közös éneklés örömét.

A magyar népi gyermekdalok, mondókák, játékok és táncok megismerésével a hagyományok továbbélését kívánjuk elősegíteni.

ALAPELV

A zenei nevelés tudatosan alkalmazott, érzelmekre ható nevelői forma, melynek bármely formuláját jellemezze a játékosság, a felszabadult lelken keresztül áramló öröm, a spontán éneklési vágy, az önkéntes érdeklődés és részvétel, s az önkifejező mozgás.

Zenei nevelés feladata:

- Elősegíti a gyermek biztonságérzetének növekedését, a kényszer nélküli rendszeresség során a belső feszültségek és a gátlások feloldását.
- Az énekes gyermekjátékok tisztán emberi értékei által alakul a gyerekek közösségi magatartása, társas kapcsolatai, viselkedésmintái és alkalmazkodó képessége.
- A megfelelő zenei anyag kiválasztása megalapozza az elemi zenei ismeretek (dallam, ritmus, tempó, dinamika, lüktetés, hangszín, hangsúly) bővülését és a zenére való mozgás harmonikus fejlődését, a játékos tapasztalatszerzést.
- A hagyományápolás magába foglalja a gyermek testi, lelki, erkölcsi gondozását, hétköznapijainak és ünnepeinek eseményeit. Mindent

átszövő érzelmi telítettséggel tapasztalati úton beépül a gyermek életébe.

- Az énekes népi játékok és az igényes kortárs művészeti alkotások egyaránt szolgálják a zenei képességek fejlesztését és a zenei kreativitás alakulását.
- Az élő zene hallgatása mellett lehetőséget biztosítunk CD lejátszón, laptopon, tableten is igényes zene megismerésére, hallgatására.
- A gyermektánc beépítése a művészetek befogadására való nyitottság kialakulásához nagyban hozzájárul. Emellett kiváló lehetőséget ad az egyén sokoldalú, testi-lelki-szellemi fejlődéséhez, kultúrájának gazdagodásához.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- Az óvodába lépésétől kezdve a rendszeres zenei tevékenységek által nyitottá tesszük a gyerekeket a zene befogadására. Megteremtjük a nyugodt játékléggkört a kedvükre való énekelgetéshez, mondókázáshoz, altató dalok dúdolgatásához.
- Megfelelő számú alkalmat teremtünk a befogadás, utánzás, gyakorlás és ismétlés játékos belső igényből fakadó lehetőségeire.
- Türelmesek vagyunk a nehezen megnyíló gyermekekhez és folyamatos motivációt adunk számukra.
- Irányításunkban párhuzamosan vezérel minket a tudatosság, játékosság és a mértékletesség.
- Viselkedési mintánkkal megteremtjük azt a bizalommal teljes léggkört, amely a gyermekek improvizatív megnyilvánulásait eredményezi.
- A zenei anyag céltudatos megválasztása során művészi értéket keresünk. A megvalósítás folyamán törekszünk a változatosságra és az élményszerűségekre.
- A zenehallgatás anyagának megválasztása tükrözi tudatosságunkat, ízlésünket és igényességünket. Összeállításánál gondolunk a nem magyar anyanyelvű gyermekeink kultúrájának, sajátos dalainak, zenéinek bemutatására is.
- Az éves terv készítésénél különös gondot fordítunk arra, hogy népi gyökereinket megőrizve minél több mondóka, játékdal, alkalmakhoz fűződő gyermekdalok, valamint gyermektánc alkossák az anyagot.
- Zenei képességek fejlesztésére a nap folyamán lehetőséget adunk, így segítve a hallásuk, éneklési készségük, ritmusérzékük fejlődését.
- Szép, harmonikus mozgással, járással, tánccal ösztönözzük őket a mozgásra, a táncban való önkifejezésre.
- A népi énekes-táncos gyermekjátékok megismertetésénél kiemelten figyelembe vesszük a gyerekek nemét, korát, érdeklődési körét, a helyet, ahol a játékot játsszuk.
- Megmutatjuk, gyakoroljuk a gyermektánc alapjait alkotó játékos mozdulatokat.
- A gyermektáncok által alakítjuk tér-, forma- és stílusérzéküket, mozgásmemóriájukat, koncentráló képességüket, improvizációs készségüket.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Örömeiket lelik az éneklésben, zenehallgatásban.
- Énekelnek hat hangterjedelmű dalokat, dúdolnak ismert dallamokat, tiszta éneklési készségük jó.
- Felelgetős dalokat énekelnek társaikkal, vagy csoportban.
- Saját örömeikre énekelgetnek, dúdolnak, esetenként mozognak hozzá.
- Szívesen, önmaguktól énekelnek alkalmi dalokat ünnepkörökhöz kapcsolódva. Felismerik a dallammotívum alapján hallott dalt.
- Beazonosítják környezetük és a hangszerek hangját.
- Érzik, és helyesen kifejezik az egyenletes lüktetést. Képesek a ritmustól való megkülönböztetésre.
- Különbőféle módon hangoztatják a mondókák, dalok ritmusát.
- Különbséget tesznek halkabb – hangosabb, magasabb – mélyebb, gyorsabb – lassabb fogalom párok között dallamban és ritmusban is.
- Térforma kialakításában tudnak bonyolultabb lépéseket is használni, páros mozgásokban, táncolásban alkalmazni ismereteiket.
- A gyermektánc hatására a csoportos játékhoz szükséges képességek és készségek (egyensúly-, ritmus és térérzékelés) fejlődnek,
- Az irányok, térformák tudatos használata megjelenik és egyszerű mozgások beépülnek táncukba.
- Alaphangszereket ismernek és használnak.
- Fogékonyak az új és igényes zene befogadására.
- Megismerkednek sok magyar népdallal, más népek dalaival, műdalokkal.
- Nyitottakká válnak a népzene iránt.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

*„A szépség mindenütt ott van.
Nem rajta múlik, hogy nem
Tudjuk meglátni.”
(Auguste Rodin)*

CÉL

A környezet iránti nyitottság kialakítása, a gyermeki kíváncsiság és szárnyaló fantázia megtartása, a kreativitás fejlesztése. Az alkotó, játékos ábrázoló tevékenység öröme által a szép iránti fogékonyság, az ízlés, az esztétikai érzék formálása.

Változatos tapasztalatszerzési lehetőség és élmény alapján a szabad önkifejezésre nevelés, a tér-forma és szín képzetek gazdagítása. A képi, plasztikai kifejezőképesség fejlesztése a komponáló, a térbeli tájékozódó és rendező képesség alakítása.

ALAPELV

- Az esztétikus, harmóniát árasztó színekkel, formákkal kialakított környezet, a számukra állandóan hozzáférhető eszközök, anyagok, a művészeti alkotások kellő alapot adnak az esztétikai élmények befogadására, az alkotás örömeinek felébresztésére, igényének formálására, és a környezet esztétikai alakítására.
- A gyermeki élmények, emlékképek és megfigyelések, a gyermeki fantázia működés térbeli és képi megjelenítésének sokféle lehetőségeit folyamatosan biztosítjuk.
- A természetes anyagok használatát szorgalmazzuk. Egyszerű színvilága kínálja magát a megmunkálásra, vizuális alkotásra és egyben ízlést is formál.
- A belülről fakadó spontaneitást, kíváncsiságot, utánzási vágyat, az alkotás örömét, a jókedvet soha, semmilyen körülmények között ne váltssa fel kényszeredettség, kényszerűség (gátlás kialakítása).
- A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- Folyamatosan és tudatosan figyelemmel kísérjük az önfejlődés egyéni ütemét.
- Elősegítjük az öntevékeny, kezdeményező, aktív, kreatív gyermeki magatartást.
- Felkeltjük, fenntartjuk, megőrizzük a tevékenységhez kapcsolódó pozitív érzelmi töltést.
- Modellként mintát adunk a sokszínűség, az alkotói kíváncsiság, az esztétikai igények kielégítésére, teret adunk a vizuális nyelv kifejezésének minél sokoldalúbb megismerésére, megtapasztalására

- Nyitott személyiségként igényeljük a folyamatos megújulást.
- Biztosítjuk a rajzoláshoz, festéshez, mintázáshoz, építéshez, képalakításhoz és kézimunkázáshoz szükséges helyet, időt, eszközt az egész nap folyamán.
- Megismertetjük a gyerekeket a különböző anyagokkal, az újra hasznosítás lehetőségeivel, az eszközök használatával, technikákkal, eljárásokkal.
- A fenntarthatóság szellemében ösztönözzük őket a takarékos anyaghasználatra.
- A felfedezést, a rácsodálkozást a mindennapokba ágyazva biztosítjuk számukra.
- Segítjük önkifejezésüket, növeljük önbizalmukat.
- Bízgatjuk a gyermekeket közös produktumok létrehozására, saját ötletek, újszerű elgondolások megvalósítására.
- Megismertetjük őket a természetes anyagokkal, azok lelőhelyeivel.
- Megmutatunk nekik népi hagyományos eszközöket, technikákat és megismertetjük őket az életkoruknak megfelelő műalkotásokkal, népművészeti elemekkel.
- Formáljuk esztétikai fogékonyságukat, bevonjuk őket a szűkebb környezetük szépítésébe, díszítésébe.
- Ösztönzően, reálisan értékelünk minden alkotást.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Örömmel végeznek ábrázoló tevékenységeket, játékként művelik, önként választják az ábrázolási lehetőségeket.
- Biztosan használják, megfelelően fogják az eszközöket.
- Fejlettek speciális alapképességeik.
- Ceruzafogásuk laza, vonalvezetésük biztos, félelemmentes a hozzáállásuk.
- Egyszerű formákat papírból tépnek, vágják, ragasztanak, hajtogatnak.
- Téralakításban, építésben, barkácsolásban másokkal együttműködnek, megtervezik tevékenységüket.
- Önállóan alkalmazzák a különböző technikákat.
- Önállóan készítenek eszközöket, bábokat, maketteket.
- Aktívak a környezetük alakításában.
- Elképzeléseiket megvalósítják, nyitottak, fogékonyak, kreatívak. A közös munkát elosztják, a szabályokat betartják.
- Megbecsülik és vigyáznak egymás munkáira.
- Igényük kialakult az alkotásra, esztétikai élményekre.

A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

*„Kerestem az utat, a patakot, a nádast, a
cserszagú erdőt...
s közben megtaláltam Hazámat.”
(Fekete István)*

CÉL

Cselekvés útján ismerjék meg, szeressék a természetet, váljanak fogékonnyá a körülöttük lévő élő és élettelen környezet szépsége iránt, ismerkedjenek meg a környezetbarát életvitellel.

A sokoldalú tapasztalatszerzés és az élményszerű átélés segítségével, az életkoruknak megfelelő ismeretek birtokában biztonságosan tájékozódjanak, igazodjanak el az őket körülvevő környezetben.

A környezet megbecsülésén, rendben tartásán keresztül pozitív érzelmi kötődés kialakítása, a környezetre figyelő, azt szerető, óvó magatartási, cselekvési szokások megalapozása.

ALAPELVEK

A környezeti nevelés alapozza meg a gyerekek tapasztalatait, ami később ismeretté, egész életre szóló tudássá alakul.

Ebben a folyamatban a fenntarthatóság jegyében olyan kompetenciák megalapozására, elkötelezettség kialakítására törekszünk, ahol az egymás iránti segítőkészség, együttműködés elősegíti a környezeti problémák megoldását és újabbak megelőzését.

A nap egészségét átható folyamat, mely szoros kapcsolatban áll minden nevelési területtel és gyermeki tevékenységgel, elősegíti a tárgyi és emberi környezethez fűződő érzelmek, ismeretek alakulását.

Környezetük apró csodáinak felfedezése közben a gyermek és az óvodapedagógus folyamatos interakciója elősegíti a gyermek értelmi, érzelmi, szociális fejlődését a kommunikáció, kooperáció és aktivitás egységében.

A környezet megismerésében, a „játszva tanul- tanulva játszó” gyermek ismerkedik a világgal, tevékenykedik, kérdez, kérdéseire feleletet vár, kíváncsiságát a felnőtteknek kell kielégíteniük minél változatosabb, mozgalmasabb tevékenységeket, élmény és tapasztalatszerzési lehetőségeket felkínálva.

Óvodapedagógusi feladatok

- Törekszünk arra, hogy ökológiai szemlélettel, egészséges, környezettudatos életmóddal, nevelőmunkánkkal követendő mintát közvetítsünk. Gondoskodunk a folyamatos önfejlesztésről.
- A gyermekeket körülvevő természeti és társadalmi környezetből megismertetjük mindazt, ami megérthető és hasznosítható számukra a helyi értékeken és hagyományokon keresztül.

- A környezet és egészségbarát szemléletet erősítjük, a környezettudatos fogyasztói szokásokat alakítjuk minden szinten.
- Komplex tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk a természetben végbemenő folyamatokról, összefüggésekről.
- Építünk a gyerekek egyéni élményeire, tapasztalataira, érdeklődésére és megismertetjük velük helyi környezetünk értékeit, hagyományait.
- Elősegítjük a gyermekek pozitív kötődését környezetükhöz a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi .. kultúra értékeinek megismerése által. .Megláttatjuk, megerősítjük a közösség alakulására kedvezően ható magatartást.
- Az óvoda udvarát, eszközrendszerét folyamatosan használjuk, alakítjuk a környezetért felelős életvitelnek megfelelően (növény és állatvédelem, újrahasznosítás, energiatakarékosság feltételei, szelektív hulladékgyűjtés stb.)
- Bővítjük a megfigyelési, tapasztalási lehetőségeket.
- Rendszeresen alkalmazunk szenzitív módszereket, játékokat megfelelő és elegendő eszközt és lehetőséget biztosítunk a természetben való tevékenykedtetéshez. Természetes élethelyzetek kínálta lehetőségek kihasználására építünk.
- Környezetvédelmi hagyományainkat alakítjuk („zöld programok”, fórumok, rendezvények) a szülők, családok bevonásával igyekszünk környezeti nevelésünk hatékonyságát növelni.
- Partneri kapcsolatokat építünk ki és tartunk fenn környezet-, és természetvédelmi szervekkel
- Lehetőséget és segítséget biztosítunk a gyerekek számára, hogy a természeti-emberi- tárgyi környezet mennyiségi, formai és kiterjedésbeli összefüggéseit felfedezze, megtapasztalja, majd tudását alkalmazza.
- Szemléltetjük, felismertetjük a matematikai problémahelyzeteket, feltárjuk a megoldási lehetőségeket.
- Bőséges tapasztalatszerzési lehetőségekkel fejlesztjük a gyerekek tér-, sík- és mennyiség-szemléletét.
- A matematikai képességek fejlesztése érdekében kihasználjuk a spontán helyzeteket. Ezáltal igyekszünk megalapozni a matematika iránti érdeklődést.
- Olyan szokásrendszer alakítására törekszünk, mely hat a gyermek környezeti érzékenységére és környezetkultúrájának helyes irányba terelését segíti.
- A helyi adottságoknak megfelelő zöld jeles napokhoz kapcsolódva, változatos tevékenységeket, programokat szervezünk a gyerekek életkorának figyelembe vételével.
- Takarékoság, természetes anyagok felhasználásának érvényesítése a mindennapi működés során.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Nyitottak, érzékenyek környezetük iránt, képesek alakítására.
- Aktívak a közös tevékenységekben, a kialakult környezettudatos életviteli szokásokat igénylik.
- Ápolják, tisztelik, szeretik az őket körülvevő növény- és állatvilágot.
- A közvetlen környezetükben lévő világ értékeit ismerik és szeretik.

- Vannak ismereteik, tapasztalataik a talaj, a víz és a levegő témakörökben.
- Kötődnek a tárgyi kultúra értékeihez, hagyományaihoz, szeretik, védik, ápolják azokat.
- A környezeti nevelés tevékenységei során képesek társaikkal együttműködni.
- Rendelkeznek ismeretekkel a természeti-emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól.
- Felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat. Fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemléletük.
- Érdeklődők, probléma-érzékenyek, ítéletet, véleményt alkotnak, önállóan gondolkodnak és felelősséggel cselekednek.
- Kérdéseiket megfogalmazzák, látnak bizonyos ok-okozati összefüggéseket, különböző megoldásokat keresnek, önállóan döntenek.
- Elsajátítják a megfelelő munkatempót, önellenőrzést.
- Kitartóak, feladattudatuk kialakult.
- Elfogadják és betartják az adott tevékenység által megkívánt magatartást.

TÁRSAS-KÖZÖSSÉGI TEVÉKENYSÉG

**„A z ember „fokról-fokra sajátítja el a társas alkalmazkodást, s így jut el a magánytól a páron és csoporton át a társadalmi integrációhoz.”
(Mérei Ferenc)**

CÉL

A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.

Szeretetre, együttérzésre, mások megbecsülésére, társakkal való korrekt együttműködésre, a szabályok elfogadására nevelés.

Közvetett hatásokkal a szociális és életviteli kompetenciák gyerekek életkorához és személyiségéhez igazodó fejlesztése, alkalmazásának, értékrendbe való beépülésének elérése.

ALAPELVEK

- A társas-és közösségi kapcsolatok kialakítása a tevékenység bázisára támaszkodva a teljes nevelési folyamatot átfogja.
- A gyermekközösség alakítása a tevékenységek rendszerén keresztül valósítható meg.
- Minden gyermek egyéniség, akinek lehetőséget kell biztosítani személyisége pozitív és széleskörű kiteljesedéséhez.
- A magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodapedagógus viselkedése.
- A gyerekek érzelmi intelligenciája meghatározza a közösségi kapcsolatait.

Óvodapedagógusi feladatok

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkört biztosítunk a beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- Olyan óvodai életet szervezünk, amely segíti a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség) és akaratának fejlődését.
- Demokratikusan, szeretetteljesen irányítunk.
- Ismétlődő, közös, örömteli tevékenységeket szervezünk, amelyek elmélyítik az összetartozás élményét.
- Óvodába érkezés előtt megismerjük a gyermeket és a szülőket saját környezetükben, tájékoztatjuk őket a beszoktatás módjairól, lehetőségeiről.
- Az átjárhatóság és „Népi játszó”lehetőségével is gondoskodunk arról, hogy a gyerekek társas kapcsolatai, tapasztalatai minél változatosabb tevékenységek közben gazdagodjanak.

- A felnőtt-felnőtt (alkalmazottak, szülők, vendégek, óvodába járó szakemberek), gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítására törekszünk.
- Az együttélés alapvető szabályait megismertetjük.
- A közösségi szokások kialakításával, lehetővé tesszük a köztük lévő jobb együttműködést, a tevékenységek során kialakuló viták lerendezését.
- A különbözőség elfogadására és tiszteletére nevelést igyekszünk megvalósítani.
- Értékként kezeljük a kulturális sokszínűséget és küzdünk az előítéletek és a kirekesztés ellen.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Kötődnek óvodájukhoz, társaikhoz, a felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben kinyilatkoztatják.
- Igénylik és betartják a kialakult szokás és normarendszer alkalmazását.
- A felnőttek utasításait elfogadják értelmi, érzelmi síkon.
- Az udvariassági formák betartásával kommunikálnak.
- Formálódik konfliktustűrő, -kezelő, -megoldó képességük.
- Fejlődik szociális érzékenységük, a környezetük rendjét megbontó megnyilvánulásokat felismerik.
- Elfogadják, hogy minden gyerek más egyéni külső, belső tulajdonságokkal rendelkezik.
- Meghallgatják, és figyelembe veszik, illetve tolerálják mások véleményét, képesek nézőpontváltásra.
- Kapcsolataikban a pozitív attitűd, érzelmi töltés érezhető.
- Igénylik a csoporttal való együttműködést, és megtalálják helyüket a csoportban.
- Önállóan keresik a segítségnyújtás lehetőségeit.
- Erősödik önismeretük, önbizalmuk, önbecslésük.
- Tudnak élni döntési, választási lehetőségeikkel.
- Elsajátítják a felelősségvállalás, önérvényesítés és önkifejezés megfelelő formáit.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉG

Egyetértünk Bencsik Endre gondolatával, mely szerint:

„Általános szabály, hogy az egyes feladatokat a gyermek egyéni sajátosságaihoz, teljesítőképességéhez kell szabnunk, mert a munka csak így válhat a nevelés célravezető eszközévé.”

CÉL

A munka szeretetére, megbecsülésére nevelés. Az életkoruknak és fejlettségüknek megfelelő munkavégzés szokássá alakítása. Munkafolyamatok rendszeres végzése, tapasztalatok szerzése a munka hasznosságáról. Önmaguk és környezetük iránti viszonyulás formálása. Válgják igényükké a rendezett környezet, ismerjék ebben szerepüket.

ALAPELV

A munka a személyiségfejlesztés fontos eszköze. Önkéntes, örömmel végzett, rendszeres, folyamatos tevékenység. Arra törekszünk, hogy mindig hasznos, a gyermek számára is értelmes munkát adjunk.

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- Biztosítjuk a munka jellegű tevékenységek állandóságát, folyamatosságát.
- A tényleges munkalehetőségekhez gondoskodunk megfelelő feltételekről.
- Minél többféle munkafajta gyakorlására adjunk lehetőséget.
- Tervező és irányító munkánkban kiemelten kezeljük az önkéntességet és motivációt, elérve ezzel az aktív részvételt.
- Az életkori sajátosságokon túl az egyéni fejlettség figyelembevételével adjuk a feladatot és konkrétan, reálisan, a gyermek személyiségéhez illesztve fejlesztően értékeljük a végrehajtást.
- Pozitív mintaadással lehetővé tesszük a helyes viselkedési normák megismerését, elsajátítását, tevékenység közbeni fejlesztő értékeléssel segítjük a sikerélményhez jutást.
- Következetes példamutatással a felnőttek közötti munkamegosztással és együttműködéssel megfelelő modellként szolgálunk.
- Különös gonddal értékeljük a másokért végzett munka elismerését.
- Ügyelünk környezetünk rendjére, megbecsüljük a mások által végzett munkát.
- Megismertetjük az évszakonként végzendő kerti munkákat.
- Érthető utasításokat és végrehajtható kéréseket közvetítünk.
- Havi rendszerességgel szervezünk konyhai tevékenységeket.
- Esztétikusságra törekszünk az ilyen jellegű tevékenységekben is.
- Használatuk után az eszközök megfelelő állapotban történő helyretételéről gondoskodunk.

- Rongálódás esetén a meghibásodást, ha lehet, javítjuk, ha nem, jelezzük.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Az önkiszolgálás és naposi munka területén tájékozottak, ismerik az eszközök használatát.
- Munkatevékenységeket rendszeresen végeznek és rendet raknak maguk után.
- Önként vállalnak egyéni megbízatásokat.
- Készségesen segítik társaikat, más csoport gyermekeit, kisebbeket.
- Örömmel kiveszik részüket az élőlények gondozásából.
- Ügyelnek külső rendezettségükre és környezetük rendjére.
- Tisztában vannak a munkafolyamatok sorrendjével.
- Munkavégzés közben a tőlük elvárható együttműködésre képesek.
- A kötelességteljesítés igényükké válik.
- A munkavégzéshez szükséges attitűdök (Pl. kitartás, céltudatosság) alakulnak.
- Elismerik mások erőfeszítéseit.
- Tisztelik a felnőtteket és munkájukat.

SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG

CÉL

Az idővel való tudatos gazdálkodás, a termékeny időfelhasználás képességének és igényének alakítása.

A gyermekek szabad választásra szoktatása, öntevékenységének továbbfejlesztése.

ALAPELVEK

- A szabadidős tevékenységet a csoport napi életébe integráljuk.
- Mindig a gyerek választásán, egyéni döntésén alapul.
- Tudjuk, hogy a „pedagógiai mohóság ” helyrehozhatatlan kárt okoz, ezért hagyjuk, hogy a gyerekek önállóan, a saját érdeklődésüknek és igényeinek megfelelő tevékenységet keressenek.
- Ez a fajta tevékenység nagyban segíti a társadalmilag hasznos, egyéni képességek fejlődését is (önállóság, kreativitás, tolerancia, segítőkészség).

Óvodapedagógusi feladatok

- A szabadidős tevékenység feltételeit biztosítjuk.
- Mintát adunk a tevékeny, hasznos, a gyerekek önfejlesztését szolgáló lehetőségekre.
- A napi átjárhatósággal és a hétfőnként szervezett „Népi játszó ”-val lehetőséget teremtünk a csoportnál nagyobb közösség megismerésére, kitágítjuk a gyermekek élet- és mozgásterét.
- Törekszünk a zárt csoportszoba tereinek kiszélesítésére.
- A választására felkínált tevékenységeket bővítjük, időszakonként átgondoljuk a változtatások lehetőségét.
- A negatív társadalmi hatások ellensúlyozására, és az újfajta kihívásoknak való megfelelésre törekszünk.

A gyerekek minden nap lehetőséget kapnak, az ún. „átjárhatóságra” reggel 8-ig, délután fél 4 után, illetve az udvaron.

Ebben az időszakban meghatározott szabályok szerint, saját döntésük alapján átmehetnek a másik csoportba játszani, illetve tevékenykedni.

Hetente egyszer csoporton kívül is szervezünk a gyerekeknek tevékenységet, „Népi játszó”-t.

A FEJLŐDÉS VÁRHATÓ JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- Ismerik az óvoda dolgozóit és a más csoportba tartozó gyermekeket.
- Nyitottak kapcsolataikban, bátran mozognak az óvodán belül.
- Ismerik szabadidős lehetőségeiket, élnek az átjárhatóság által nyújtott alkalmakkal.
- Alkalmazkodnak az átjárhatóság szabályaihoz, valamint az adott csoport szokás-és szabályrendszeréhez.
- Önállóan döntenek, élnek a választás lehetőségével, van önbizalmuk, sikerre orientáltak, öntevékenyek, kiegyensúlyozottak, aktívak.
- Kialakul érdeklődésük irányultsága.

VIII. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Óvodánkban homogén életkorú csoportokat szervezünk a kiscsoportosok szükségletei és tempója miatt. Amennyiben a gyermekek életkori megoszlása ezt nem teszi lehetővé, úgy a korban egymáshoz közel álló (kis-középső, nagy-középső csoport) kialakítását tartjuk célszerűnek.

Az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Napirend

Az egészséges napirend és életrend kialakításában fontosnak tartjuk a nagyobb időegységben való gondolkodást, meghosszabbodott játékidőt, folyamatosságot, nyugodt tevékenységet, melyben a kezdeményezés, aktivitás, önállóság alakítása elősegíthető. A gondozásnak kiemelkedő szerepe van az egész nap folyamán.

- A megfelelő időtartamú tevékenységformák megtervezésével a napirend biztosítja a feltételeket a gyermekek egészséges tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez.
- Állandóságot jelent a gyerekek számára. A rendszeresen visszatérő ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyerekekben. A stabilitás szilárd szokásokhoz vezet, alakítja az időérzéklet, feltételes reflexek kialakulását és azok megerősítését eredményezi.
- A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, az évszakok, a gyermekek szükségleteinek, önállóságának függvényében, a váratlan események hatására és alkalmazkodik a gyerekek önállóságának fejlődéséhez.
- A napot úgy szervezzük meg, hogy nincs várakozás, folyamatosan lépünk át egyik tevékenységből a másikba.
- Különbséget teszünk a nyári óvodai élet (június 01- augusztus 31) és az év többi időszakai között.
- A nyári élet napirendje az egész napos szabadlevegőn való tartózkodásra épül.

A napirend általános időkeretei

- Játék és szabadidős tevékenység	6 óra
- Étkezés, pihenés	3 óra
- Öltözködés, tisztálkodási tevékenység	1,5 óra
- Csoportos foglalkozások naponta	30 perc
- Mozgás	1 óra

A napirend és hetirend összeállítását meghatározzák az életkori sajátosságok, a csoport összetétele, fejlettségi szintje.

Helyet kapnak benne a párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások.

A tevékenységek időtartama a korcsoportok életkori sajátosságainak egyéni szükségleteknek megfelelően változik.

NAPIREND

Szeptember 01-május 31.

Időtartam	Tevékenység
6.00-1000	Gyerekek fogadása, játék, Szabadidős tevékenység, Egészségügyi szokások gyakorlása, Önkiszolgálás-folyamatos reggeli, Tanulási tevékenység, Egyéni fejlesztés.
10.00-11.45	Mozgás-öltözködés, Levegőzés, udvari átjárhatóság, Séta, helyszíni foglalkozás, Kerti munka.
11.45-14.45	Öltözködés, mosdóhasználat, Naposi munka, önkiszolgálás, Ebéd, Pihenés előkészítése, tisztálkodás, Fogmosás, Altatás (mese, vers, ének), pihenés.
14.45-18.00	Tisztálkodás, öltözködés, Uzsonnázás, Játék, szabadidős tevékenység, Spontán tanulási lehetőségek, Folyamatos hazabocsájtás.

HETIREND

- Elősegíti a rendszerességet, folyamatosságot, a nyugalmat az óvodai csoportokban.
- Összeállításánál ügyelünk arra, hogy elegendő idő jusson a gyermeki tevékenységek, kezdeményezések, ötletek meghallgatására, kipróbálására.
- A csoportok napirendjét összehangoljuk.
- A hetirend alkalmazásánál természetes a rugalmasság, a helyzethez való alkalmazkodás.

Napi tevékenység Hétfőtől péntekig	Hétfőnként	Növekvő időtartamú csoportos foglalkozások
Verselés, mesélés, mozgás	népi játszó három nagyobb csoport gyermekai	Verselés, mesélés Ének, zene, énekes játék, gyermektánc Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Külső világ tevékeny megismerése Mozgás

A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

IX. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

ÓVODA - FENNTARTÓ

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

Folyamatosság, rendszeresség elvének érvényesítése.
Kölcsönösségen alapuló párbeszéd megvalósítása.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

- Elvárásait, kitűzött feladataikat figyelembe véve alkotjuk meg működési tervünket.
- Részt veszünk az általa szervezett programokon, továbbképzéseken.
- Visszajelzéseit beépítve szervezzük, fejlesztjük óvodánk életét.
- Programjainkra, rendezvényeinkre meghívjuk és várjuk képviselőiket.
- Beszámolókbán, értékelésekben tájékoztatjuk nevelő munkánkról, óvodánk működéséről.

ÓVODA - CSALÁD

A gyerekek életének központját a család jelenti. A gyerekek személyisége a családi és az óvodai nevelés hatására fejlődik, és a fejlődésért mind a családnak, mind az óvodának megvan a maga felelőssége. Az óvoda a családdal együtt, azzal összehangoltan, azt kiegészítve neveli a gyermekeket.

CÉL

Az együttműködő óvoda megvalósítása, ahol egymás iránti kölcsönös bizalommal és tisztelettel megteremtjük a gyerekek testi és lelki fejlődésének feltételeit, a családi és óvodai élet harmóniáját.

Szeretnénk elérni azt, hogy a szülők változó életmód körülményei között is meg tudjanak felelni nevelési kötelezettségüknek, ebben támogatjuk, segítjük a családokat.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

- A pedagógus és a szülő kapcsolatának középpontjában mindig a gyerek áll.
- A nevelésben elismerjük a család elsődlegességét, az otthoni nevelésre építünk.
- A szülőkkel szoros kapcsolatot, együttműködést igyekszünk kialakítani, amelyből őszinte odafordulás, empátia, segítő szándék tükröződik.

- Az együttműködés egyenrangú nevelőtársi viszonyban valósul meg, hiszen a szülők legfőbb partnereink egyikeként közvetlenül és közvetve is hatnak nevelő munkánkra.
- Törekszünk azoknak az igényeknek, elvárásoknak megfelelni, melyek a gyerekek fejlődésére pozitívan hatnak.
- Céltudatosan és folyamatosan erősítjük a kapcsolatot.
- Minden családhoz előítélet-mentesen közelítünk.
- Az együttműködés formáit, a segítség módját az egyes családokhoz igazítjuk.
- A kapcsolatban a pedagógiai etikát és tapintatot érvényesítjük.
- Elérjük, hogy a szülők és az óvodapedagógusok kölcsönösen alkalmazkodnak egymáshoz.
- Mindig érvényesítjük, egyeztetjük a jogokat és érdekeket.
- Eredményt gyerekszeretettel, segítőkészséggel, rugalmassággal, humánus emberi magatartással érünk el!

ÓVODAPEDAGÓGUSI FELADATOK

- Az újonnan bekerült gyerekek családjainak szociokulturális helyzetéről, szemléletéről, értékrendjéről még a közösségbe kerülés előtt tájékozódunk.
- Igyekszünk megismerni a család nevelési eljárásait, a gyerek fejlődéséről folyamatosan konzultálunk, a nyert információkat bizalmasan kezeljük.
- Biztosítjuk a lehetőséget a szülők számára, hogy igényüknek megfelelően betekinthessenek a mindennapi tevékenységeinkbe, megismerjék céljainkat, terveinket. Ezek megvalósításában rájuk is számítunk.
- Időt, alkalmat és bátorítást adunk a családoknak, hogy megosszák velünk gondolataikat, céljaikat, gondolataikat és örömeiket.
- Rendszeres beszélgetésen, véleményegyeztetésen, időnkénti közvélemény-kutatáson keresztül gyűjtünk információkat az igényekről és az óvoda nevelőmunkájának megítéléséről.
- Elfogadó magatartással, a szülők szemléletét, nevelői magatartását szükség szerint igyekszünk tapintatosan befolyásolni.
- Megnyerjük a szülőket a problémák közös megoldása érdekében.
- A megfelelő szociális háttér megteremtésében segítjük a családokat.
- A családi szocializációs folyamatok tudatosabb segítése mellett szerepet szánunk a kommunikatív képességek fejlesztésének, az illetendő viselkedés alakításának, segítjük, hogy ez a családi nevelésben is megkapja a megfelelő szerepet.

Az együttműködés formáinak alakítása

A család segítségére kívánunk lenni. Ki szeretnénk fejleszteni a szülőkben azt az igényt, hogy a gyerekek nevelését tudatosan és célirányosan végezzék otthon is és bennünk meglássák a nehéz feladathoz mindenkorai segítséget nyújtó társat és támaszt. Erre használjuk fel a kapcsolattartás formáit.

Szülőkkel személyesen, telefonon, elektronikusan és hirdetésmények útján is tartjuk a kapcsolatot az eredményesebb segítő kapcsolat és a hatékonyabb együttnevelés érdekében.

Óvodánkban a következő hagyományos formák élnek:

Családlátogatás: mely segíti a nevelőpartneri kapcsolat alakulását, ha betölti funkcióját.

Szülői értekezlet: az óvoda és a család hatásrendszerének összehangolására ad módot. Megismerjük és egyeztetjük elvárásainkat, igényeinket, kicserélve nevelési tapasztalatainkat segítjük egymást. Többek között tájékoztatást adunk a szülői kötelezettségekről a gyermekek egészségével kapcsolatos szűrésekkel, oltásokkal, hiányzásokkal kapcsolatban is. Alkalmanként aktuális nevelési kérdéseket vitatunk meg.

Fogadóóra: lehetőséget nyújt a gyerekekkel való megfelelő bánásmód kialakítására, fejlődésük megbeszélésére, problémák elemzésére és közös megoldására. Félévkor a nagyobb korcsoportokban a gyermekek fejlődésének értékelése, továbblépés lehetőségei, tanácsadás, egyeztetés vizsgálat szükségességéről, beiskolázásról is ebben a formában történik a pedagógusok kezdeményezésére.

Nyílt napok: a szülők betekintést nyerhetnek az óvodai életbe, pedagógiai programunk megvalósulásába.

Szülői kör: a szülők közösségének tartott alkalmakkor tájékoztatjuk őket terveinkről, egyeztetjük elképzeléseinket, kikérjük és figyelembe vesszük véleményüket az óvodát illetve a gyerekeket érintő kérdésekben.

Munkadélután: jó alkalom a tapasztalatcseréhez, a szülők személyiségének jobb megismeréséhez.

Családi játszó délután: generációk együttléte, közös tevékenysége, volt óvodások látogatása. Megfigyelési, információszerzési lehetőség.

Sportnapok, kirándulások, játszónapok élményt adnak a családoknak. A kedvébresztés mellett a szülők megtapasztalhatják gyerekeik képességeit, elleshetik a felnőtt irányításának módjait, mértékét. Példát adhat az otthoni szabadidő hasznos eltöltésére is.

Minden évszakban vannak család-óvoda programok (őszi sport nap; adventi családi játszódélután és vásár; anyáknapi délelőtti; „óvodakóstoló”, óvodanap; a két nagyobb csoportnak évszázó műsor).

A szülők, és az óvónők között a nevelési feladatok összehangolására lehetőség nyílik még a faliújságokra kitett információkon keresztül, óvodai ünnepélyek szervezése során és szülői fórumok alkalmával.

Ha felvetődik a szülők igénye az érdekképviselőjük érdekében szülői szervezet, vagy óvodaszék létrehozására, akkor támogatjuk ebben őket.

Alapdokumentumaink módosításakor, értékelésekor képviselőik útján élhetnek véleményezési jogukkal.

A partneri igényeket a bekerüléskor, az elégedettséget a kimenő gyerekek szüleinél rendszeresen mérjük. Az eredményeket figyelembe vesszük fejlesztési céljaink meghatározásakor.

ÓVODA - SZAKSZOLGÁLAT

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

Folyamatos konzultálás, esetmegbeszélés és rendszeres feladategyeztetés a gyerekek fejlesztésének, optimális fejlődésének elérése érdekében. Közvetítő szerep felvállalásával és a szükséges feltételek biztosításával segítjük az ellátás zavartalanságát.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

- Logopédus foglalkozik az ezen a téren fejlesztést igénylő gyerekekkel a fejlesztő szobában. (három éves kortól minden rászoruló gyermek fejlesztése). Tanácsadás felnőtteknek, mely segíti az ismeretek bővítését és a kommunikációs képességek fejlesztését.
- Gyógypedagógus hetente tart felzárkóztató foglalkozást, egyéni fejlesztést. Rendszeres konzultáció megszervezése, feladategyeztetések céljából a pedagógusokkal. Szükség szerint fejlesztési terv megbeszélése, eredmények elemzése és az együttműködés további lépéseinek megbeszélése.
- Pszichológus is kijár óvodánkba, hogy segítse a rászoruló gyerekeket, szüleiket és a velük foglalkozó felnőtteket.
- Az óvoda védőnője elvégzi az engedélyezett egészségügyi szűrővizsgálatokat. Fogorvosi szűrés évente van. Szükség esetén az óvoda orvosa is kijön az intézménybe vagy más módon segíti a felmerült egészségügyi problémák megoldását. Az éves egészségfejlesztési programunk megvalósításában is számítunk segítségükre.
- A különleges bánásmódot igénylő gyerekek egyéni fejlesztéséhez, fejlődésének elősegítéséhez az ágazati jogszabályokban meghatározott, felkészült szakemberekkel, utazó hálózat szakembereivel előbb felsorolt szakszolgálat képviselőivel folyamatos, körültekintő együttműködésre van szükség. Aktualitás szerint vizsgálatra utalás egyeztetése, szakvélemény értelmezése, fejlesztés körülményeinek, ütemezésének megbeszélése, esetelemzésben segítség igénybe vétele. Rendszeres konzultálás a nevelés, fejlesztés feladatairól, eredményeiről minden érintett felnőtt számára.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében az esélyegyenlőséget biztosító körülmények, feltételek megteremtéséért, a hátrányok kompenzációja érdekében az összes érintett szakszolgálat, valamint a szociális ellátórendszerhez tartozó Család és Gyermejkölési Központtal is folyamatos kommunikációra, kapcsolatépítésre van szükség.

ÓVODA – BÖLCSÖDE

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

- Fontos, hogy a bölcsődéből az óvodába való átmenet ne okozzon érzelmi megrázkódtatást a gyermekek számára.
- Az átmenet fokozatosságának megvalósításáért az óvónők és a gondozónők közösen felelősek.
- A kapcsolatfelvételben és a kapcsolattartásban fontos a kölcsönös nyitottság és a folyamatosság.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

Tavasszal, egy alkalommal, a leendő kiscsoportos pedagógusok játék közben ismerkednek a gyerekekkel. Az óvodavezető tájékozódik a körzetes, illetve a lakótelepi mozgásszervi fogyatékos gyermekek létszámáról, helyzetéről, fejlettségéről. A nehéz körülmények között élő családok gyermekeinek beiratkozásának segítése hangsúlyos szerepet kap munkánkban.

November végén a kiscsoportosokhoz látogatóba hívjuk a gondozónőket. A találkozó egy szakmai beszélgetéssel zárul, melyen tájékozódunk a bölcsőde életéről, működéséről, választ adunk a gondozónőket érdeklő kérdésekre. Az óvodában szervezett nyílt napokra, rendezvényekre meghívót küldünk a bölcsődébe. Az általuk szervezett programokon, képzéseken is képviseljük intézményünket.

ÓVODA – ISKOLA

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

- Az iskolával való kapcsolattartást a nevelőmunka szerves részének tekintjük.
- Az együttműködésünket a kölcsönös bizalomra, egymás munkájának ismeretére és megbecsülésére építjük.
- A gyerekek számára lehetővé tesszük, hogy pozitív élmények útján ismerkedjenek meg az iskolai életmóddal.
- Az átmenetre különös gondot fordítunk. Az óvoda „folytatásává” válják az iskola. Cél a természetes, életkori sajátosságokból fakadó tevékenységek megteremtése mindkét intézményben, lassú átmenettel.
- A fejlettség szerinti iskolakezdés biztosítása elsődleges.
- Óvodásainknak olyan tudástartalmak átadása, kompetenciák megalapozása, melyek az iskolai élethez szükségesek, illeszkednek a befogadó iskola a gyerekek életkori sajátosságait figyelembe vevő elvárásaihoz.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS FORMÁI

- Iskolalátogatás a nagycsoportos gyermekekkel.
- Részt veszünk az iskolák által szervezett programokon.
- Az iskolai nyílt napokra felhívjuk a szülők figyelmét.
- Egyes óvodai rendezvényeinkre meghívót küldünk a leendő elsős tanító néniknek.
- Az iskolák által szervezett szakmai programokon (hospitálások, bemutatók, esetmegbeszélések, szakmai műhelyek) ismerkedünk az iskolában folyó munkával, a tanítási módszerekkel.
- Volt óvodásainkat visszavárjuk, hívjuk óvodai rendezvényeinkre és ekkor tájékozódunk az iskolai életükről, előmenetelükről.
- Tájékoztatjuk a tanítókat az iskolába készülő kiemelt figyelmet igénylő gyerekekről. Segítjük zökkenőmentes beiskolázásukat, szüleiket az iskolaválasztásban.
- Volt óvodásaink fejlődéséről, teljesítményéről -az egyeztetett forma szerint- tájékozódunk (utókövetés).

Óvodánk a jövőben is igyekszik kapcsolatait mélyíteni, illetve újakat kiépíteni azokkal a közművelődési intézményekkel (könyvtárak, múzeumok, művelődési házak), melyek együttműködése által a gyermekek személyiségfejlesztése komplexebb formában megvalósulhat, kiteljesedhet.

X. A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ FELTÉTELEK, FELSZERELÉSEK, ESZKÖZÖK JEGYZÉKE

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES INFRASTRUKTÚRÁLIS FEJLESZTÉSEK

A nevelőtestületi szoba kialakítására igyekszünk megoldást találni.

SZEMÉLYI FEJLESZTÉSEK:

Sérülés specifikusságtól függően szakember biztosítása a szakvéleményben meghatározott időkeretben.

TÁRGYI FEJLESZTÉSEK:

Az állandó eszközfejlesztésnek köszönhetően objektív feltételeink kedvezőek, berendezésünk, felszereltségünk megfelelő szintű nevelőmunkát tesz lehetővé, bár természetesen a további fejlesztés folyamatos feladatunk!

A program működéséhez szükséges kötelező eszközök, felszerelések jegyzéke:

<i>Eszközök, felszerelések</i>	<i>Mennyiség/törvényi megfelelés</i>
1. Csoportszoba	
Óvodai fektető	Gyermeklétszám szerint/megfelelő
Gyermek szék	Gyermeklétszám szerint/megfelelő
Gyermek asztal	Létszám figyelembevételével/ megfelelő
Fényvédő függöny	Ablakok lefedésére elegendő mennyiség/megfelelő
Szőnyeg	Padló 1/5-nek lefedését biztosító/megfelelő
Játéktartó szekrény	Csoportonként 3/megfelelő
Fektető-tároló	Csoportonként 1/megfelelő
Élősarok állvány	Csoportonként 1/megfelelő
Hőmérő	Csoportonként 1/megfelelő
Óvodapedagógusi asztal	Csoportonként 1/megfelelő
Felnőtt szék	Csoportonként 2/megfelelő
Eszköz-előkészítő asztal	Csoportonként 1/megfelelő
Edény- és evőeszköz-tároló szekrény	Csoportonként 1/megfelelő
Textiltároló szekrény	Csoportonként 1/megfelelő
Szeméttartó	Csoportonként 1/megfelelő

2. Tornaszoba	
Torna pad	2/megfelelő
Tornaszőnyeg	1/megfelelő
Bordásfal	2/megfelelő
Többfunkciós mászó készlet	1/megfelelő
Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	3 gy. egyidejű foglalkoztatásához, ill. fogyatékosok számának megfelelő

3. Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	
Tükör	1/megfelelő
Asztal	1/megfelelő
Szék	2/megfelelő
Szőnyeg	1/megfelelő

4. Játszóudvar	
Kerti asztal	Csoportonként 1/megfelelő
Kerti pad	Csoportonként 2/megfelelő
Babaház	Csoportonként 1/megfelelő
Udvari homokozó	Csoportonként 1/megfelelő
Takaróháló	Homokozóként 1/megfelelő
Mozgásfejlődést segítő eszközök	14/megfelelő

5. Nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök	
Különbéle játékformák eszközei	A gyermekek 30%-ának megfelelő számú
Dramatizálás és bábozás eszközei	A gyermekek 30%-ának megfelelő számú
Mozgásfejlődést segítő eszközök	Gyermeklétszámnak megfelelő számú
Ének, zene, énekes játékok eszközei	Gyermeklétszámnak megfelelő számú
Anyanyelv fejlesztésének, kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	A gyermekek 30%-ának megfelelő számú
Ábrázoló tevékenységet fejlesztő eszközök	Gyermeklétszámnak megfelelő számú
A természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök	Gyermeklétszámnak megfelelő számú
Munka jellegű tevékenységek eszközei	A gyermekek 30%-ának megfelelő számú

6. Nevelő munkát segítő egyéb eszközök	
Video	1 /megfelelő
Televízió	1 /megfelelő
CD lejátszó	4 /megfelelő
Diavetítő	1 /megfelelő
Vetítővászon	1 /megfelelő
Egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	A gyermekek 30%-ának megfelelő számú

A mozgásfogyatékos gyerekek integrálásához a következő eszközöket biztosítjuk:

Eszköz csoport megnevezése	mennyiség
Speciális labdák (ülő, roll, túske, szivacs, csörgő, érzékelő, marok)	10 db/megfelelő
„Érzékelő korongok”	1 készlet/megfelelő
Masszírozó henger	3 féle/megfelelő
Egyensúlyozó tárcsa kapaszkodóval	1 db/megfelelő
„Mozgáskotta” készlet	1 készlet/megfelelő
Speciális ollók	4 db/megfelelő
Masszázs út	1 készlet/megfelelő

Intézményünkre szabott tevékenységközpontú pedagógiai programunk felülvizsgálata, folyamatos feladatunk. Módosítás alapja lehet törvényi változás, alapító okiratunk szerinti feladatellátásban bekövetkezett változás, külső vagy belső igény.

A helyi pedagógiai programunk nyilvánosságra hozatala, hozzáférés lehetőségei és a tájékoztatás módja a Szervezeti Működési Szabályzatban leírtak szerint valósul meg.

FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM

- A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program Útmutatói
Fabula humán Szolgáltató Bt. Miskolc, 1996, 1998, 2002
- Az óvoda helyi programja
Óvoda, iskola és Kultúra Háza Csempezkopács 1997.
- Az óvodáskor fejlesztő játéka
Óvodapedagógusok, szülők, főiskolai hallgatók kézikönyve OKKER
1998.
- Balázsne Szűcs Judit*: Miből lett a cserebogár?
Szort Bt. Budapest, 2001.
- Bálint Julianna*: Minőség-Tanuljuk és tanítsuk.
Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1996.
- Becsy Bertalan Sarolta*: Az óvodai testnevelés foglalkozások módszertana
Óvónőképző Intézetek /Kézirat/ Tankönyvkiadó Bp. 1980.
- Chappán Magdolna-W. Mikó Magdolna*: A tevékenységközpontú óvodai
program pedagógiai és pszichológiai háttere
Fabula Bt. 2003.
- Csík Endre-Farkas Julianna-Zsolnai József*: Az óvodai anyanyelvi nevelés
lehetőségei a nyelvi-irodalmi-kommunikációs kísérlet tapasztalatai,
eredményei alapján
- Dankó Ervinné dr. - Dr. Pereszélyi Éva*: JMK Óvoda Módszertani útmutató
Alcius Bt., Budapest, 1998.
- Dorothy Einon's*: A tanulás kezdetei
Novum Könyvkiadó, 2002.
- Dr. Gósy Mária*: Beszéd és beszédviselkedés az óvodában
Budapest, 1994.
- Dr. Füle Sándor*: A pedagógiai program készítése a nevelés-oktatás minőségi
megújításának egy lehetősége
OKI Bp. 1997.
- Fabóné Nagy Andrea-Faggyas Jánosné*: Zöld napok a környezeti nevelésben
Szarvas, 2002.
- FausztDezsőné-Dr. Váginé Farkas Ildikó-Zadravec Teréz*: Útmutató
A néphagyományörző óvodai program megvalósításához Gödöllő, 1999.
- Fábián Katalin-Laminé Antal Éva*: Biztos minőség-Minőségbiztosítás az
óvodában. Fabula Humán Szolgáltató Bt., Miskolc, 2000.
- Fábián Katalin-Laminé Antal Éva*: Mérőeszközök, felmérőlapok gyűjteménye
az óvodai minőségbiztosítás elkészítéséhez
fabula Humán Szolgáltató Bt., Miskolc, 2001.
- Fábián Katalin*: Minőségbiztosítási munkaterv és ütemterv javaslat óvodák
számára.
Magyar Óvodapedagógiai Egyesület, 2002.
- Hajdú-Bihar megyei P. I.: Módszertani segédanyagok. Feladatgyűjtemény a
képességszintek megállapításához

- Hegy Ildikó*: Fejlődési lépcsőfokok. Okker Kiadó, Budapest, 1999.
- Horváth Judit-Horváthné C. Klára-Dr. Rókané F. Júlia*: Amit az óvónőnek észre kell vennie. Szort Bt. Budapest, 2003.
- Játsszunk tornát Preventív gyógytorna
Flaccus 1998.
- Körmöczi Katalin*: A gyerekek szükségleteire épített tanulás az óvodában
- Laminé Antal Éva-Petránné Képes Gizella*: EFQM Kiválóság modellre épülő mérés, értékelés az óvodában
Aquila189 Bt Eger, 2001.
- Laminé Antal Éva-Petránné Képes Gizella*: AQM Gyakorlati útmutató
Aquila189 Humán Szolgáltató Bt., 2003.
- Minőség az óvodában. Szerkesztette: Szivák Judit. Okker, 2001.
- dr. Tótszóllósyné Varga Tünde*: Mozgásfejlesztés az óvodában 1994.
- Nagy Jenőné*: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel. Szolnok, 1997.
- Négyszínvirág - 1998-as vésztői helyi program
- Óvodai nevelés országos alapprogramja
- Óvodai nevelés programja /OPI 1989./
- Óvodások környezeti nevelése.
Alapítvány a Magyarországi Környezeti Nevelésért Budapest, 1998.
- Pereszlényi Éva*: A Helyi Óvodai Nevelési Program HOP szakmai Feltételrendszere. Alcuis BT., Budapest, 1997.
- Perlai Rezsőné*: A matematikai nevelés módszertana. Tankönyvkiadó, 1997.
- Porkolábné dr. Balogh Katalin*: Kudarccal az iskolában
Alex-typo Kiadó és Reklámiroda Bp. 1992.
- Porkolábné dr. Balogh Katalin*: Szempontok az óvodáskorú gyermekek fejlettségének megállapításához
- Szarkáné Horváth Valéria*: Az óvodai ének-zene foglalkozások módszertana
Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
- Dr. Székely Lajos*: Az óvodai egészségnevelés elmélete és gyakorlata
Az óvodai egészségnevelés kiskönyvtára
Egészségesebb óvodák Nemzeti Hálózata 1997.
- Természetről a természetben-Környezeti nevelés a gyakorlatban
Encián könyvek „Kerekerdő Alapítvány”, Szombathely, 2004.
- Villányi Györgyné*: Játék a matematika? Tárogató Kiadó, 1993.
- Zsámboki Károlyné*: Bence világot lát. ReproLAN, Sopron, 2001.
- Chrappán Magdolna – Fábrián Katalin*: Tevékenységközpontú óvodai nevelési program, Fabula Humán Szolg. Bt., 2007
- Perlai Rezsőné*: Gyermekünk óvodai élete a XXI. században Miskolc: Fabula Bt., 2008
- Boza Erzsébet*: Útmutató a tevékenységközpontú óvodai nevelési program, művészeti tevékenységek vizuális komplex foglalkozásainak szervezéséhez
Miskolc: Fabula BT, 1998

- Fábián Katalin: Útmutató: Tevékenységközpontú óvodai nevelési program: A tevékenységeken alapuló szokásrendszer kialakítása, a gondozás és az egészséges életmódra nevelés az óvodában Miskolc: Fabula BT, 1998
- Mindig tudod, hogyan érez gyermeked? : Gondolatok a gyermeki érzelmek alakulásáról Miskolc: Fabula BT, 2002
- Körmöci Katalin: A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában Miskolc: Fabula Bt., 2007
- Fábián Katalin: Az óvodamenedzselés gyakorlata Miskolc : Fabula BT, 1996
- Fábián Eta:"Azt játszunk..." Miskolc : Fabula BT, 1994
- Perlai Rezsőné: Gyermekünk szeretetigénye. Érzelmi töltődések a vegyes összetételű óvodai csoportokban / Perlai Rezsőné Budapest: Fabula Bt., 2005 "
- Kovács Gáborné: Logopédiai ajánlások az óvodáskorú gyermekek anyanyelvi neveléséhez Miskolc: Fabula BT, 1999
- Zsámboki Károlyné: Matematika kézzel, fejvel, szívvel, Miskolc: Fabula BT, 1993
- Kríza Ildikó: Mi van ma, mi van ma...: a magyar jeles napokról, kalendáriumi ünnepekről röviden Budapest: Fabula BT, 1999
- Laminé Antal Éva: Óvodai ütemterv és módszertani útmutató vegyes csoportok számára Miskolc: Fabula BT
- Durucz né Nagy Julianna: A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése az óvodában Raabe Tanácsadó és Kiadó kft. 2008
- Éliane Whitehouse – Warwick Pudney: Mint egy nagy vulkán forrok, és ...MINDJÁRT FELROBBANOK! Gyermekek indulatkezelési problémáinak megoldása Geobook Hungary 2013
- Bukovicsné, N. J. : Egészségfejlesztési feladatok az óvodában. In: Darvai, S. (szerk.): Tanulmányok a gyermekkori egészségfejlesztés témaköréből. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. 2012
- Venterné Balogh Angelika (2006): Ajánlások a pszichés fejlődés zavarával küzdő gyermekek kompetencia alapú fejlesztéséhez I. (magatartászavar esetén). Sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht., Budapest. On-line
- http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Az_vodapedagogus_feladata_a_sajtos_nevelési_igény_gyermekek_neveleseben/index.html
- Jávorné dr. Kolozsváry Judit, Pázsikné Szilágyi Gabriella, Stöckert Károlyné, Szalontay Judit, Villányi Györgyné, W. Mikó Magdolna (2004): Tág a világ - Hasznos tudnivalók óvodáskorú gyermekekről. Nemzeti Tankönyvkiadó
- Nagy Jenőné:(2012): Tehetségígéretnek gondozásának elmélete és gyakorlata. Szolnok Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel" Óvodapedagógusok Országos Szakmai egyesülete
- Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel /JNSZ Megyei Pedagógiai Intézet, Szolnok,1997
- Balázs né Szűcs Judit: Az EMBER, aki óvodás /Bp. 1997. Litograph Kft
- Antal Judit: Mentálhigiéne az óvodában Barbori BT. 2008
- Budainé Balatoni Katalin: Így tedd rá I. II. Flaccus 2011

FÜGGELÉK

1. Óvodai csoportnapló
2. Egyéni fejlődési napló
3. Egészségfejlesztési programterv
4. Értékelési rendszer

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Ferencvárosi Méhecske Óvoda pedagógiai programját, véleményezésre, elfogadásra előterjesztette az óvoda vezetője.

Budapesten, 2017. november 13.

Németh Fanyó Zoltán
.....
óvodavezető

1. Véleményezési jog gyakorlása:

A szülői közösség a Ferencvárosi Méhecske Óvoda Pedagógiai Programjának elfogadásához véleményezési jogát korlátozás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.

Németh Katalin
.....
Szülők képviseletében

Dezsi Tímea
.....
Szülők képviseletében

2. Elfogadás

A Ferencvárosi Méhecske Óvoda nevelőtestülete át nem ruházható jogkörben a pedagógiai programot 2017. november 14-én tartott határozatképes ülésén 100 %-os igenlő szavazattal elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület képviselői aláírásukkal tanúsítják.

Józan András
.....
Nevelőtestület képviseletében

Balogh Zoltán
.....
Nevelőtestület képviseletében

3. Jóváhagyás

A Nkt. 25. § (4.) szerint a köznevelési intézmény pedagógiai programját a nevelőtestület a szülői közösség véleményének kikérésével elfogadta.
A pedagógiai programot jóváhagyta:

Budapesten, 2017. november 14.

Németh Fanyó Zoltán
.....
óvodavezető

LEGITIMÁCIÓS JEGYZŐKÖNYV

A felvétel helye: Ferencvárosi Méhecske Óvoda 1091 Budapest, Ifjúság u. 30.

Ideje: 2017. november 14.

Téma: A Ferencvárosi Méhecske Óvoda pedagógiai programjának elfogadása

Jegyzőkönyv-vezető: Gyarmatiné Kihercz Piroska

Jelenlévők : a jelenléti ív szerinti 8 fő óvodapedagógus

Az óvodavezető köszönti a nevelőtestületet és az előzetesen megismert pedagógiai programjának elfogadása előtt megkérdezi van-e valakinek kérdése, hozzáfűzni valója.

Senki nem jelzi vélemény-nyilvánítási szándékát.

A Ferencvárosi Méhecske Óvoda előterjesztett pedagógiai programjának szavazással való elfogadását kezdeményezte.

Kézfeltartással történik a szavazás.

A nevelőtestület 100%-ban, tartózkodás és ellenszavazat nélkül elfogadja a Ferencvárosi Méhecske Óvoda módosított pedagógiai programját.

Az elfogadást aláírásukkal igazolják a nevelőtestület tagjai :

1. Badics Ágnes
Badics Ágnes
2. Barna Krisztina
Barna Krisztina
3. Blaskovitsné Benga Judit
Blaskovitsné Benga Judit
4. Gyarmatiné Kihercz Piroska
Gyarmatiné Kihercz Piroska
5. Józán Andrea
Józán Andrea
6. Kulcsár Erika
Kulcsár Erika
7. Némethné Faragó Ibolya
Némethné Faragó Ibolya
8. Tolnai Katalin
Tolnai Katalin |

Budapest, 2017. november 14.

LEGITIMÁCIÓS JEGYZŐKÖNYV

A felvétel helye: Ferencvárosi Méhecske Óvoda 1091 Budapest,
Ifjúmunkás u. 30.

Ideje: 2017. november 13.

Téma: A Ferencvárosi Méhecske Óvoda pedagógiai programjának
véleményezése

Jegyzőkönyv-vezető: Gyarmatiné Kihercz Piroska

Jelenlévők : Németh Lászlóné	szülői képviselő
Szeghi-Török Dóra	szülői képviselő
Némethné Faragó Ibolya	óvodavezető
.....Gyarmatiné Kihercz Piroska	pedagógus

Az óvodavezető köszönti a megjelenteket és az előzetesen megismert pedagógiai programjával kapcsolatosan megkérdezi van-e valakinek kérdése, hozzáfűzni valója.

Senki nem jelzi vélemény-nyilvánítási szándékát.

A szülők nevében véleményezési jogot gyakorlók aláírása:

Németh Lászlóné <i>Németh Lászlóné</i>
Szeghi-Török Dóra <i>Szeghi-Török Dóra</i>

Budapest, 2017. november 13.

TARTALOMJEGYZÉK

Az óvoda bemutatása	2
I. Nevelésfilozófiánk	3
II. Értékrendszerünk	7
Nevelőtestületi értékeink	7
Egészséges életmód, életvitel megalapozása	7
Erkölcsei értékek, normák alakítása	6
Anyanyelv ápolása	8
Esztétikai értékek alakítása	8
Környezettudatos, környezetbarát magatartás alakítása	8
III. Integráció	9
IV. Gyermekvédelem	14
V. Egészséges életmódra nevelés	16
VI. Anyanyelvi nevelés	18
VII. Fejlesztés tartalma	20
Játék	20
Tevékenységekben megvalósuló tanulás	23
Mozgás	28
Verselés, mesélés	32
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	34
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	37
Külső világ tevékeny megismerése	39
Társas-közösségi tevékenység	42
Munka jellegű tevékenység	44
Szabadidős tevékenység	46
VIII. Az óvodai élet megszervezése	47
Napirend	48
Hetirend	49
IX. Az óvoda kapcsolatrendszere	50
Óvoda- Fenntartó	50
Óvoda- Család	50
Óvoda- Szakszolgálat	53
Óvoda- Bölcsőde	54
Óvoda- Iskola	54
X. A nevelőmunkát segítő feltételek, felszerelések és eszközök jegyzéke	56
Felhasznált szakirodalom	59
Függelék	62
Legitimációs záradék	63